

Incipit secundus liber Sa
muelis. Capitulum. I.

Actū est aut

postq̄ mortuus est saul
ut dauid reuertereſ a ceſ
de amalech; et maneret
i ſicelch duos dies. In
die aut̄ tercia apparuit homo venieſ de
caſtris saul veste cōſciat puluere pſper
sus caput. Et ut venit ad dauid cecidit
ſup faciē ſuā et adorauit. Dixitq̄ ad eū
dauid. Enī venis. Qui ait ad eū. De caſtris iſt̄ fugi. Et dixit ad eū dauid. Qd̄
eſt verbū qd̄ factum eſt. Indica mihi.
Qui ait. Fugit ppls ex plio i multi cor
ruentes e plio mortui ſunt; ſed et saul et
ionathas fili⁹ ei⁹ interierūt. Dixitq̄ da
uid ad adolescentē qui nūciabat ei. Enī
ſcis qz mortuus eſt saul et ionathas fili⁹
eius. Ait adolescentē qz nūciabat ei. Caſu
veni in monte gelberi ſaul incumbebat
ſup haſta ſuā. Porro currus et equites
appropinquabat ei; et quersus poſt ter
gu ſuū videtq̄ merocauit. Cui cū rñdit
ſem aſſum. dixit mihi. Quis nā eſt tu?
Et aio ad eū. Amalechites ego ſum. Et
locutus eſt mihi. Sta ſup me; et inter
fice me qm̄ tenet me anguſtie; et adhuc
tota aia mea in me eſt. Scansq̄ ſup eū
occidi illū. Sciebā enī qz viuere nō po
terat poſt ruina. Et tuli diadema qd̄ e
rat i capite ei⁹. et armillā de brachio ille
et attuli ad te dñm meū huc. Apprehen
dens aut̄ dauid vſtimēta ſua ſcidiſ: oēſ
qz viri qz erat cū eo. et planterūt et fleue
rūt et ieunauerūt vſcq̄ ad vſperā ſuper
ſaul et ſup ionathā filiū ei⁹; et ſup p̄līm
dñi. et ſup dñm iſrael eo qz corruiſſent
gladio. Dixitq̄ dauid ad iuuenē qz nun
ciauerat ei. Enī es tu? Qui rñdit. Filii
hois aduenie amalechite ego ſuz. Et ait
ad eū dauid. Quare nō timuisti mitteſ
re manū tuā ut occideres xp̄m dñi. Go
cāſq̄ dauid vñū de pueris ſuis ait. Acce
dēs irruē in eū. Qui p̄cuſſit illū et mor
tuus eſt. Et ait ad eū dauid. Sanguis

tuus ſug caput tuū. Os enī tuū locu
tu ē aduersu te dicēs: ego interfeci xp̄m
dñi. Plāxit aut̄ dauid plancū huius
modi ſup ſaul et ſup ionathan filiū eius
et p̄cepit ut doceret filios iuda arcū. ſic
ſcriptū eſt in libro iuſtor. Et ait. Lōſi
dera iſrael p̄ hiō qz mortui ſunt ſup excels
ſa tua vulnerati. Inclyti iſl ſup mōtes
tuos interfecti ſunt. Quō ceciderūt for
tes. Molite annunciare in geth. neq̄ an
nuncietis in cōpatis aſcalonis: ne forte
leteri filie philistiū ne exultet filie in
circumciſor. Mōtes gelbe nec ros nec
pluuiā remiant ſup ros. Neq̄ ſint agri
p̄mitiarū: qz ibi abiecit' eſt clype⁹ fortiū.
clype⁹ ſaul qz nō eſſet vñctus oleo a ſan
guine interfector⁹ ab adipe fortiū. Ha
gitta ionathē nūiq̄ redit retrozum. et
gladi⁹ ſaul nō eſt reuersus inanis. ſaul
et ionathas amabileſ ſt̄ decori valde in
vita ſua: i morte qz nō ſunt diuili. Aqui
lis velociores: leonib⁹ fortiores. Filie iſ
rael ſup ſaul flete qz vſtivebat ros cocci
no in delitijs: qz p̄lebat ornamēta aurea
cultui v̄to. Quō ceciderūt fortes in p̄
lio. Ionathas in excelsis tuis occiſus ē.
Doleo ſup te frater mi ionatha teore
nimis: et amabilis ſup amore mulier⁹.
Hic uti mater vñicū amat filiū ſuū ita
ego te diligebā. Quō ceciderūt robusti
et pierūt arma bellica. II

Gitur poſt lxc consuluit dauid
i dñm dices. Nū ascendā in vñā
de ciuitatibus iuda. Et ait dñs
ad eū. Ascende. Dixitq̄ dauid. Quo a
ſcendā. Et rñdit ei. In hebrō. Ascendit
qz dauid et dueviores ei⁹ achinoē iectaſ
lites et abigail vroꝝ nabal carmelī. ſed et
viroſ qz erat cū eo duxit dauid ſingulos
cū domo ſua et manserūt in oppidis he
bron. E tenerūtq̄ viri iuda et vñrerunt
ibi dauid ut regnaret ſup domum iuda.
Et nunciatus eſt dauid qz viri iabes ga
laad ſepelijſſent ſaul. Siſit ergo dauid
nuncios ad viros iabes galaad. dixitq̄
ad eos. Benedicti ros a domino qui fe
cifſtis misericordiam hanc cum domino
vistro ſaul; et ſepelijſſis eum. Et nunc

Regum II

retribuet eis quidē dñs misericordiā et veritatē: et ego reddā gratiā eo q̄ feci sūs verbū istud. Cōforten̄ manus vte et estote filij fortitudinis. Licet enī mor tuus sic dñs vester saul: tñ me vixit dñs musiuda in regē sibi. Abner aut̄ filius n̄r p̄nceps exercitus saul culit isboseth filii saul. et cōcūdixit eū p̄ castra regēq̄ cōstituit sup galaath. et sup gessuri. et su per ierachel. et sup effraim. et sup benia min. et sup israel vniuersum. Quadraginta annoz erat isboseth filius saul cū regnare cepisset sup israel: et duobz annis regnante. Hola autē domus iuda sequebat dauid. Et fuit numerus diez quos cōmoratus est dauid imperans in hebron super domum iuda septē annoz et sex mensū. Egressusq; est abner fili ner et pueri isboseth filii saul de castris in gabaon. Porro ioab filius saruie. et pueri dauid egressi sunt: et occurrerunt eis iuxta piscinā gabaon. Et cū in vnuz cōuenissent e regione sederūt hi in una parte piscine: et illi ex altera. Dicitq; ab ner ad ioab. Surgat pueri et ludat corā nob̄. Et r̄ndit ioab. Surgat Surrexerūt ḡ et trāsierūt nūero duodecim de beniamin ex pte isboseth filii saul. et duo decim de pueris dauid. Apprehēloq; vnuſq; capite cōparis sui desixit gladi um in latus strati: et ceciderūt simul. Clocatiūq; est nomen loci illius ager ro bustor in gabaon. Et ortū est bellū dum satis in die illa fugatusq; est abner et viri israel a pueris dauid. Erāt autē ibi tres filii saruie: ioab et abisai et asahel. Porro asahel cursor velocissim⁹ fuit q̄li vnuis de capreis qui morant̄ in silvis. Persequebat aut̄ asahel abner et nō de clinavit ad dexterā siue ad sinistrā omittēt psequi abner. Resperit itaq; abner post tergum suū et ait. Tu ne es asahel. Qui r̄ndit. Ego sum. Dicitq; ei abner. Glade ad dexterā siue ad sinistrā: et apprehendē vnu de adolescentib; et tolle tibi spolia ei⁹. Moluit aut̄ asahel omittēre quin vrgerer eū. Rursumq; locutus est abner ad asahel. Recede et noli me se

qui ne forte cōpellar̄ hōdere te in terrā et leuare nō potero faciē meā ad ioab frā trē tuū. Qui audire ptemp̄ sit et noluit de clinare. Percussit ḡ eū abner auersa hasta in inguine et trāssodit: et mortu⁹ est in eodē loco. Dēsq; q̄ transibat p̄ los cū illū in q̄ ceciderat asahel et mortuus erat subsistebat. Persequētib; aut̄ ioab et abisai fugiente abner: sol occubuit. et venerūt vscq; ad collē aq̄ductus q̄ est et aduerso vallis et itineris deserti i gabaō. Cōgregatiq; sunt filii beniamin ad ab ner et cōglobati in vnu cuneū. steterūt in summitate tumuli vni⁹. Ecclama uit abner ad ioab et ait. Nū vscq; ad inter nitionē tuus mucro deseuiet: An igno ras q̄ periculosa fit desperatio. Isqueq; nō dicas p̄lo ut omittat pseq; fratres su os. Et ait moab. Thivit dñs. si locutus fuisses mane recessiss; ppls psequēs frātrē suū. Insonuit ḡ ioab buccina et stetit oīs exercit⁹: nec psecuti sūt ultra isrl neq; iniere certamē. Abner autē et viri ei⁹ abierūt p̄ cāpēstria moab tota nocte illa. et transierūt iordanē: et lustrata oī be thoro venerūt ad castra. Porro ioab reuersus omisso abner cōgregauit oēm po pulū et defuerūt de pueris dauid decē et nouē viri excepto asahele. Serui autē da uid pcesserūt de beniamin et de viris q̄ erāt cū abner trecētos seragitas: q̄ et mortui sunt. Tulerūtq; asahel: et sepelierūt eū in sepulcro patris sui in bethleē. Et ambulauerūt tota nocte ioab et viri q̄ erāt cum eo. et in ipso crepusculo puerunt in hebron.

III

Acta est ergo lōga cōcertatio in f ter domū dauid et inter domū saul: dauid p̄ficiens et semp seip̄o robustior: domus autē saul decre scens q̄ridie. Iatq; sunt filii dauid i he bron. Fuitq; primogenit⁹ eius ammō de achinoen ierachelite. et post eū celeab te abigail vroze nabal carmeli. Porro tertius absalon filius maacha filie tholomai regis gessur. Quartus autē adonias fili⁹ agith. Et quintus saphacias fili⁹ abithal. Sext⁹ q̄ hietraan de egla

prore dauid. **D**omi nati sunt dauid in hebron. Quia ergo esset preliu inter domum saul et domum dauid: abner filius ner regebat domum saul. Fuerat autem sauli concubina nole respeta filia achia: ingressusque est ad eam abner. **D**ixitque isboseth ad abner. Quare ingressus es ad concubinam patris mei? Qui irat enim nimis propter verba isboseth ait. **N**unquid caput canis ego sum aduersus iudah hodie qui fecerim misericordiam super domum saul patrem tuum. et super fratres et primos eius: et non tradidi te in manus dauid: et tu regis in me quod argueres pro muliere hodie? **H**ec faciat deus abner et hec addat ei: nisi quod iurauit dominus dauid sic faciam cum eo ut transferat regnum de domo saul et eleue thronum dauid super israel et super iudah a dan usque beraabee. Et non poterit residere ei qui quicunque metuebat illum. **O**visit ergo abner nuncios ad dauid in hebron per se dicentes. Cuius est terra? Et ut loqueretur. Fac mecum amicicias. et erit manus mea tecum et reducam ad te universum israel. Qui ait. Optime. Ego faciam tecum amicicias: sed vna re peto a te dices. **N**on videbis faciem meam auctem adduxeris mihi michol filiam saul: et sic venies et videbis me. **O**visit autem dauid nuncios ad isboseth filium saul dicens. Redde proxorem meam michol quam desponti mihi centum propterea philistinum. **O**visit ergo isboseth et tulit eam a viro suo phaltiel filio lais. Sequebaturque ea vir suus plorans usque bahrurim. Et dixit ad eum abner. Glade et reuertere. Qui reuersus est. Hermonemque intulit abner ad seniores israel dicentes. **L**a herosque nudius tercius quebat dauid ut recognaret super eos. **N**unc ergo facite quoniam dominus locutus est ad dauid dices. In manu serui mei dauid salvabo populum meum israel de manu philistinum et omnium inimicorum eius. Locutus est autem abner etiam ad beniaminum. Et abiit ut loqueretur ad dauid in hebron oia quod placuerat israeli et universo beniamini: venitque ad dauid in hebron cum virginibus viris. Et fecit abner et viris eius qui venerant cum eo coniunctionem. Et dixit abner ad dauid. Surga et congrega ad te

domi meum regem omnem israel et in eam tecum sedus. et imperes omnibus sicut considerat anima tua. Quia ergo deduxisset dauid abner et ille esset in pace. statim pueri dauid et ioab venerunt cefas latronibus cum preda magna nimis. Abner autem non erat cum dauid in hebron. quod iam dimiserat eum et perfectus fuerat in pace. et ioab et omnes exercitus qui erant cum eo possevere nerat. **N**unciatum est itaque ioab a narrantibus. **C**lenit abner filius ner ad regem et dimisit eum et abiit in pace. Et ingressus est ioab ad regem et ait. Quid fecisti? Ecce venit abner ad te. Quare dismissisti eum: et abiit et recessit. Ignorans abner filium ner. quoniam ad hoc venit ad te ut decipiat te et sciret exitum tuum et tritum tuum et nosset oia quod agis. Egressus itaque ioab a dauid misit nuncios post abner. et reduxit eum a cisterna syra ignorante dauid. Cumque redisset abner in hebron seorsum ad durit eum ioab ad mediumporatem ut loqueatur ei in solo. et perfudit illum ibi in inguine. et mortuus est in ultione sanguinis asahel fratri eius. **Q**uod cum audisset dauid rem iam gestam ait. **M**undus ego sum. et regnum meum apud deum usque in semperitnum a sanguine abner filii ner et veniat super caput ioab et super omnem domum patris eius: nec deficiat de domo ioab filius seminus sustinens et leprosus et tenetus fuisse: et cadens gladio et indiges pane. **I**git ioab et abisai frater eius interfecerunt abner eo quod occidisset asahel fratrem eorum in gabaon in pleno. **D**ixit autem dauid ad ioab et ad omnem populum qui erat cum eo. Scindite vestimenta vestra et accingimini fassis: et plagite animi exequias abner. **M**orro rex dauid sequebatur ferentem. **L**ucus sepelivit abner in hebron. levavit rex dauid vocem suam et fleuit super tumulum abner. Fleuit autem et omnes populus. **M**angescitque rex et lugens abner ait. Nequaquam ut mori solet ignavi mortuus es abner. Manus tue ligate non sunt et pedes tui non sunt comedibili aggrauati. sed sicut solent cadere coram filiis iniquitatis sic corruisti. **C**ogeminansque omnem populum

Regum II

fledit super eum. Cum venisset vniuersa multitudo cibū capte cum dauid clara adhuc die: iurauit dauid dicēs. Hec faciat mihi deus et hec addat si ante occasū solis gustauero panē p' aliud quicqz. Qis qz p' p's audiuit et placuerūt eis cūcta q fecit rex in aspectu ois p' pli. Et agnouit oē vulg' et vniuersus u'lin die illa qm nō actu fuissest a rege vt occidere abner filius ner. Dixit qz rex ad seruos suos. Nū ignoratis qm p'nceps et maximus ecce hodie in isrl. Ego aut̄ adhuc deliciatus t'unc' rex. Horro viri isti filii saceruie duri sunt mihi. Retribuat dñs scienti malū iuxta malitiā suā.

III

Eduuit aut̄ isboseth filius saul a q cecidisset abner in hebron: et dissolute sunt man' eius. ois q israel perturbatus est. Duo aut̄ viri p'ncipes latronū erāt filio saul: nomē vni banaa et nomē alteri rechab filij remmon berothite de filijs beniamin. Si quidē et beroth reputata ē in beniamin. Et fugerūt berothite in gethaim fuerūtqz ibi aduene psqz ad tps illud. Erat aut̄ ionathā the filio saul filius debilis pedib. Quin quennis enī fuit qm venit nunci' de saul et ionatha ex iecrahel. Tollēs itaqz eum nutrix sua fugit. Cum festinaret vt fuderet: cecidit. et claudus effectus est: habuitqz vocabulū miphilvseth. Glenientes igit̄ filij remmō berothite rechab et banaa: ingressi sunt feruete die domuz isboseth. Qui dormiebat sup stratū suū meridie: et ostiaria domus purgans triticū obdormiuit. Ingressi sunt autē domū latēt assūmētes ipicas tritici. et percusserūt eū in inguine rechab et banaa frater eius et fugerūt. Cum aut̄ ingressi fuissent domū: ille dormiebat sup lectuz suū in cōclavi. et percutientes interferce runt eū. Sublatogz capite el' abierūt per viā deserti tota nocte: et attulerunt caput isboseth ad dauid in hebron. Dixeruntqz ad regē. Ecce caput isboseth filij saul inimici tui qui q'rebant aiam tuā: et dedit dñs vno meo regi vltionē hodie de laule et de semini eius. Respondēs autē

david recha et banaa fratri eius filijs rem mon berothite: dixit ad eos. Eliuit dñs qui eruit aiam meā de oī angustia. qm eū qui annunciauerat mihi et direxrat: mortu' est saul qui putabat se p'spera rā nūciare. tenui et occidi eū in ficelech cui oportebat me mercedē dare p' nūcio. Quācomagis nūc cū hoies impij interfecerūt virū innoxium in domo tua super lectū suū non querā sanguinē ei' de manu v̄ta: et auferā vos de terra. Precepit itaqz dauid pueris suis et interfecerunt eos. p'cidentesqz manus et pedes eorum: suspenderūt eos sup piscinā in hebron. Caput aut̄ isboseth tulerūt et sepe ligerūt in sepulcro abner in hebron. V

¶ Venerūt vniuerse tribi israel ad dauid in hebron dicētes. Ecce nos oſtuū et caro tua sum'. Sed et heri et nudiusterius cum esset saul rex sup nos: tu eras educēs et reducens israel. Dixit aut̄ dñs ad te. Tu p'fces p'lm meni isrl. et tu eris dux sup israel. Generūt qz et seniores isrl ad regē in hebron. et p'cullit cū eis rex dauid fed' in hebron corā dño. vñxerūtqz dauid i' regē sup isrl. Fili' triginta annoz erat dauid cū regnare cepisset et q'draginta annis regnauit. In hebron regnauit sup iudam septē annis et sex mesib. In hierusalē aut̄ reguit triginta tribi annis sup omnē israel et iudā. Et abiit rex et oēs viri qui erant cum eo in hierusalem ad iebuseum habitatorē terre. Dictumqz est dauid ab eis. Nō ingredieris nisi abstuleris cecos et claudos dicētes. Nō ingredietur dauid huc. Cepit autē dauid arce sion. hec est ciuitas dauid. Proposuerat enī dauid in die illa premū q' p'cussisset iebuseū et terigisset domatū f' stulas. et abstulisset cecos et claudos o'dientes animam dauid. Idcirco dicit in puerbio. Cucus et claudus nō intrabunt templum. Habitauit autē dauid in arce sion: et vocauit eam ciuitatē dauid: et edificauit per gyrum a mello et in trinsecus. Et ingrediebatur proficiēs atqz succrescens. et dñs deus exercituū

erat cū eo. **O**visit q̄ hicā rex tyros nūn
cios ad dāuid; et ligna cedrina et artifices
lignoz, artificesq; lapidū ad parietes et
edificauerūt domū dāuid. **E**c cognouit
dāuid qm̄ cōfī masset eū dñs regē sup
israel, et qm̄ exaltasset regnū eius super
populū lūnū israel. Accepit ergo dāuid
adhuc cōcubinas et uxores de hierulalē
postq; venerat de hebrō. **N**atiq; sunt dāuid
et alii filii et filie, et hec nōia eorū q̄
nati sunt ei in hierusalem. **S**amua et
sobad et nāthan et salomon, et iabaar
et helisua et nephleg, et iaphia et helisama
et helida et heliseleth. **A**udierūt ergo phi
listijm q̄ vniuerſi tāuid in regē sup is
rael et ascenderūt vniuerſi vt quererēt
dāuid. **Q**uod cū audisset dāuid descen
dit in psidū. **P**hilistijm autē venientes
diffusi sunt in valle raphaim. **E**t cōlū
luit dāuid dñm dices. **S**i ascendaz ad
philistijm; et si dabis eos in manu mea
Et dixit dñs ad dāuid. Ascende qz dalv
philistijm in manu tua. **E**lenit ergo dāuid
in baalpharasim, et p̄cussit eos ibi,
et dixit. **D**ivulit dñs inimicos meos co
rā me; sicut dāuidunt aq. **P**ropterea ro
catū est nomē loci illi? baalpharasim et
reliquerūt ibi sculptilia sua q̄ cultit dā
uid et viri ei?. Et addiderūt adhuc phi
listijm vt ascenderēt et diffusi sunt i val
le raphaim. **L**ōculuit autē dāuid dñm.
Si ascendā cōtra philisteos; et tradas
eos in man' meas. Qui r̄ndit. Nō ascē
das cōtra eos; sed gyra post tergū eorū,
et venies ad eos ex aduerso piroz. Et cū
audieris sonitū clamoris gradiētis i ca
cumine piroz, tūc imibis preliū, qz tunc
egrediet dñs aū faciē tuā vt p̄cutiat cas
tra philistijm. **F**ecit itaq; dāuid sicut p
ceperat ei dñs; et p̄cussit philistijm de ga
baa vscq; dū venies geget.

VI
Ongregauit autē rursus dāuid
c oēs electos ex israel trīginta mi
lia. **S**urrexitq; dāuid et abiit et
vniuersus ppls q̄ erat, cū eo de viris iu
da vt adducerēt arcā dei: sup quā in
uocatū est nomē dñi exercituum sedens
tis in cherubin sup eā. **E**t iposuerūt ar-

cam dei sup plaustrū nouū. **T**uleruntq;
eā de domo aminadab q̄ erat in gabaa.
Qea autē et haio filij aminadab minas
bāt plaustrū nouū. **L**ūq; tulissent eā de
domo aminadab q̄ erat i gabaa custodi
ens arcā dei: haio p̄cedebat arcā dei: da
uid autē et oīs israel ludabant corā dñi
in omnib; lignis fabrefactis et cytharis
et lyris et tympanis et fistulis et cymba
lis. **P**ostq; autē venerūt ad areā nachor
extedit oēa manū ad arcā dei et tenuit
eam, qm̄ calcitrabāt luves; et declinare
runt eam. **I**ratuq; est indignatōe dñs
cōtra oēam: et p̄cussit eum iuper temeri
tate: qui mortuus est ibiuxta arcā dei.
Cōtristatus est autem dāuid eo q̄ per
cussisset dñs oēam, et vocatū est nomē
loci illius p̄cussio oēe vscq; in diē hanc.
Et extinuit dāuid dñm in die illa di
cens. **Q**uō ingredietur ad me arca dñi.
Ecce noluit diuertere ad se arcā dñi in
ciuitatē dāuid; sed diuertit eā in domū
obededom gethei. **E**t habitavit arca dñ
mini in domo obededom gethi tribus
mensib; et bñdixit dñs obededo et oēm
domū eius. **M**unciatiūq; est regi dāuid
q̄ benedixisset dñs obededom et oīa ei?
pter arcā dei. **D**ixitq; dāuid. Ille
reducā arcā cum benedictione in domū
meā. Abiit ergo dāuid et adduxit arcā
dei de domo obededom in ciuitatem da
uid cum gaudio: et erant cū m dāuid se
ptem chorū et victima vituli. **L**ūq; tran
scendissent qui portabant arcā dñi sex
passus. immolabāt luuem et ouē et arie
tem. et dāuid p̄curiebat in organis ar
migatis, et saltabat totis virib; ante do
minū. **D**orro dāuid erat accinct⁹ ephot
lineo: et dāuid et omnis israel ducebāt
arcā testamenti domini in iubilo et in
clangoze buccine. **L**ūq; intrasset arca
domini in ciuitatem dāuid: michol filia
saul prospiciens per fenestram: vidit re
gem dāuid subfilientem atq; saltantez
coram domino: et desperit eum in corde
suo. et intreduxerunt arcā domini. et
imposuerunt eam in loco suo in medio
tabernaculi. quod tetenderat ei dāuid.

Regum I

et obtulit dauid holocausta corā dñō et pacifica. Cūq cōplessor offerēt holocausta et pacifica benedixit pplo in noīe dñi exercituū. Et p̄t̄t̄us est vniuersitate multitudini israel: tā viro q̄ mulieri singulis collyridā panis vnā. et assūrā būbale carnis vnā et similā frīxā oleo. Et abiit oīs p̄l̄s vnuſq̄z in domū suā. Neuer susq̄z ē dauid vt benediceret domui sue: et egressa michol filia saul in occursum dauid ait. O glorioſus fuit hodie rex israel discooperiens se ante ancillas seruorum suorū. et nudatus est quasi si nū deturynus de scurris. Dixitq̄z dauid ad michol. Tūnq̄ dñs: qz ludā ante dñm q̄ elegit me potius q̄ patrē tuū et q̄ oēm domū eius: et p̄cepit mihi vt essem dux sup p̄l̄m dñi in israel. Et ludā et vilior fiam plus q̄ factus sum: et ero humilis in oculis meis: et cū ancillis te q̄b locuta es gloriosior apparebo. Igī michol filie saul. nō est natus filius vſq̄ in diem mortis sue.

VII

f Actū est aut̄ cū sedisset rex i domo sua. et dñs vndicabat vniūlis inimicis suis dixit ad nathan p̄plexā. Tides ne q̄ ego habite in domo cedrina: et arca dei posita sit in medio pelliū. Dixitq̄z nathā ad regē. Q̄ me qd̄ est in corde tuo vade fac q̄ dñs tecū ē. Factū est aut̄ i illa nocte et ecce sermo dñi ad nathan dices. Glade et loquere ad seruū meū dauid. Hec dicit dñs. Nunquid tu edificabis mihi domū ad habitandū. Nec enī habitavi in domo ex die illa qua eduxi israel de terra egypti vſq̄ in diē hanc: sed ambulabā in taberuaculo et in tētorio p̄ cūcta loca q̄ trāfui cū oīb filijs israel. Nunquid loquēs locutus sum ad vnā de tribubis israel cui p̄cepisti p̄t̄ p̄l̄m meū isrl̄ dicens. quare nō edificasti mihi domuz cedrinā. Et nūc hec dices seruo meo dauid. Hec dicit dñs exercituū. Ego tuli te de pascuis sequentez greges vt essem dux sup p̄l̄m meū israel. et fui tecū in oībus vbiq̄z ambulasti. et interfeci vniuersos inimicos tuos a facie tua: feciq̄

tibi nomē grande iuxta nomē magnoꝝ q̄ sunt in terra. Et ponā locū pplo meo israel et plantabo eū: et habitabo cum eo et nō turbabis amplius nec addent filii iniqtatis vt affligat eū sicut p̄z. ex die qua p̄stitui iudices sup p̄l̄m meū israel. Et requiē dalo tibi ab oīb inimicis tuis. predictiq̄z tibi dñs q̄ domū faciat tibi dñs. Cūq̄z cōpletū fuerint dies tui et dormieris cum patrio tuis suscitato semē tuum post te. qd̄ egredietur de vte ro tuo et firmalo regnū eius. Ip̄e edificabit domū noi meo: et stabiliam thronum regni eius vſq̄ in sempiternum. Ego ero ei in patrē et ip̄e erit mihi in nūlium. Qui si inīq̄ aliud gesserit arguam te in virga viroz et in plagiis filiorū hominum. Misericordiā aut̄ meā nō auferā ab eos sicut abstuli a saul quem amouī a facie mea. Et fidelis erit domus tuā regnū tuum vſq̄ in eternū ante faciē meam et thronus tuus erit firmi iugis. Sc̄m oīa verba hec et iuxta vniuersas visionē istā: sic locut̄ est nathan ad dauid. Ingressus est aut̄ rex dauid et sedet coru domino. et dixit. Quis ego sum dñe deus et q̄ dom̄ mea: qz adduxisti me hucusq̄. Sed et hoc patrū visum est in cōspectu tuo dñe deus: nisi loqreris etiā de domo serui tui in longinquū. Ista est enī lex adam dñe deus. Quid ḡ addere poterit adhuc dauid vt loquaſ ad te: Tu enim scis seruū tuū dñe de?. Proprie verbū tuum et fm̄ cor tuū fecisti oīa magnalia hec ita vt notū faceres seruo tuo. Idcirco magnificatus es dñe deus: qz nō est filis tui: neq̄ est deus extra te in oīb q̄ audiūm aurib⁹ n̄tis. Que est autē vt p̄l̄s tuus isrl̄ gens in terra pp̄t quā iuit deus vt redimeret eā sibi in p̄l̄m et posneret sibi nomē: faceretq̄z eis magnalia et horribilia sup terrā a facie p̄l̄tui quē redemisti tibi ex egypto gente et teā ei?. Firmasti eī tibi p̄l̄m tuū israel in p̄l̄m sempiternū: et tu dñe deus fact̄ es eis in teū. Nūc ḡ dñe deus verbū qd̄ locut̄ es sup seruū tuū et sup domū eius insciata in sempiternum. et fac sicut locutus

es ut magnificeſ nomē tuū yſc̄ in ſem
piternū atq; dicas. Dñs deus exercituū
deus ſup iſl. Et domus ſerui tui dauid
erit ſtabilita corā dño qz tu dñe exercitu
um deus iſl reuelasti auriculā ſerui tui
dices. domū edificab̄ tibi ppter ea inue
nit ſeruus tu⁹ cor ſu⁹ vt oraret te orōe
hac. Nūc ḡ dñe deus tu es deus et verba
tua erūt vera. Locutus es enī ad ſeruū
tuū bona hec. Incipe ergo et benedic do
mui ſerui tui vt ſic in ſempiternū coraž
te: qz tu dñe te locutus es; bñdictione
tua benedicitur domus ſerui tui in ſem
piternum.

VIII

Actū eſt aut̄ poſt hec pculſit da
uid philistijm et humiliavit eos
et tulit dauid frenū tributi de
manu philistijm: et pculſit moab: et mē
ſus eſt eos funiculo coequās terre. Mē
ſus eſt aut̄ duos funiculos: vñ ad occi
dendū et vñ ad viuificandū. Factusq;
eſt moab dauid ſeruies ſub tributo. Et
pculſit dauid adadeger filiū roob regē
ſoba: qn̄ pfecti eſt vt dñareſ ſup flumē
eufraten. Et captis dauid ex pte ei⁹ mil
le ſprungētis equi ib⁹: et viginti milib⁹
pediū ſubneruauit oēs ingales currūt
Derelict⁹ aut̄ ex eis centū currus. Gleit
qz syria damasci vt pſidū ferret adade
ger regi ſoba, et pculſit dauid de syria vi
gintiduo milia viroꝝ: et poſuit dauid p
ſidium in syria damasci. factusq; eſt syria
dauid ſeruies ſub tributo. Seruauitq;
dñs dauid in oīb⁹ ad qn̄cūq; pfectus eſt.
Et tulit dauid arma aurea q; habebant
ſerui adadeger et detulit ea in hierusalē
et de bethe et de beroth. cinciatib⁹ adade
ger tulit rex dauid es multū nimis: de q
fecit ſalomō oīa yasa erea in templo. et
mare eneū et columnas et altare. Audi
uit aut̄ thou rex emath q; pculſiſſet da
uid omne robur adadeger: et misit thou
ioram filiū ſu⁹ ad regē dauid vt ſaluta
ret eum pgratulans et gratias ageret eo
q; expugnaffet adadeger et pculſiſſet eū
Holtis qpe erat thou adadeger. Et in
manu eius erat yasa aurea et yasa ar
gentea et yasa erea. que et ipa ſanctifica

uit rex dauid dño cū argentoꝝ atro que
ſanctificauerat de vniuersis gentib⁹ q̄s
ſubegerat de syria et moab et filijs ammō
et philistijm et amalech et de manub̄is
adadeger filiū roob regis ſoba. Fecit qz
ſibi dauid nomē cū reuertet capta iy
ria in valle ſalmarū cefis decē et octo mi
libus. et in gebelem ad vigintitria milia
et poſuit in idumea custodes ſtatutq; p
ſidiu⁹. Et facta eſt vniuersa idumea ſer
uies dauid: et ſeruauit dñs dauid in oī
bus ad quecūq; pfect⁹ eſt. Et reguit dō
ſup oēm iſl. faciebat qz dauid iudicū:
et iuſticiā oī ppolo ſuo. Yoab aut̄ fili⁹ ſar
uie erat ſup exercitu. Horo iofaphat fi
lius ahilud erat a pmetarijs, et ſadoc fi
lius achitob, et achimelech fili⁹ abiachar
erat ſacerdotes et ſaraias ſcriba. banaias
aut̄ filius iοiade ſup cereb̄ et felethi.
Fili⁹ aut̄ dauid ſacerdotes erāt.

IX

T dixit dauid. Nutras ne eſt ali
e quis q; remanerit in domo ſaul
vt faciam cum eo misericordiā
propter ionathan. Erat autē dauid de
domo ſaul ſeruus noīe ſiba. Quē cūrō
cass̄ rex ad ſe dixit ei. Tu ne ſis ſiba. Et
ille r̄ndit. Ego ſum ſeruus tuus. Et ait
rex. Nunq; ſupeſt aliquis de domo ſaul
vt faciā cum eo misericordiā dei. Dixit
qz ſiba regi. ſupeſt filius ionathe: debi
lis pedib⁹. Elbi inquit eſt. Et ſiba ad re
gem. Ecce ait in domo eſt machir fili⁹
amikel in lodabar. Visit ergo rex dauid
et tulit eū de domo machir fili⁹ amikel
de lodabar. Cum autē veniſſet miph
loſeth filius ionathe filio ſaul ad dauid
corruit in faciem ſuā et adorauit. Dixit
qz dauid. O miphloſeth. Qui respōdit.
Adsum ſeru⁹ tuus. Et ait ei dauid. Ne
timeas: qz faciē ſaciā in te misericordiā
pter ionathan patrē tuum: et refiuā
tibi omnes agros ſaul patris tui et tu
comedes panē in mensa mea ſemper.
Qui adorās eum dixit. Quid ego ſum
ſeruus tuus. qm̄i reſpexit ſuper canem
mortuū ſimilem mei. Clocauit itaq; rex
ſibam puerum ſaul: et dixit ei. Omnia
quecūq; ſuciūt ſaul et vniuersam domū

Regum II

eius dedi filio domini tui. Operare igitur ei terram tu et filii tui et servi tui et inferes filio domini tui cibos ut alac. Miphiloseth autem filius domini tui comedet semper panem super mensam meam. Erat autem sibi quindecim filii et viginti servi. Dicitque sibi ad regem. Sicut iussisti domine mihi rex seruo tuo sic faciet seruus tuus. Et miphiloseth comedet super mensam meam quasi unus de filiis regis. Habebat autem miphiloseth filium pululum nomine micha. Dis vero cognatio domus sibi seruiebat miphiloseth. Porro miphiloseth habitabat in hierusalem. quod de mensa regis ingiter vescebat. et erat claudus ut rogo pede.

X
Actum est autem post ix. ut moreretur rex filiorum ammō: et reguit anno filius eius per eum. Dicitque dauid faciam miham cum anon filio naas. sicut fecit pater eius mecum misericordia. Misit ergo dauid solans eum per seruos suos super prius interitu. Cum autem venissent servi dauid in terra filiorum ammō dixerunt principes filiorum ammō ad anon dominum suum. Putas quod propter honorē prius tui miserit dauid ad te consolatores. et non ideo ut te inuestigaret et exploraret ciuitatem: et enterteret ea misit dauid seruos suos ad te. Tulerat itaque anno seruos dauid: rasitque timidiā per barbe eorum et percudit vestes eorum. medias usque ad nates et dimisit eos. Quod cum nunciatum esset dauid: misit in occursum eorum. Erat enim viri consilium riperiter valde. Et mandauit eis dauid. Manete in hiericho donec crescat barba vestra: et tunc reuertimini. Clidētes autem filii ammō quod iniuriā fecissent dauid miserūt et cōdixerūt mercede syriū roob. et syriū soba viginti milia peditū: et a rege maacha mille viros. et ab histob decem milia virorum. Quod cum audisset dauid: misit ioab et oīm exercitū bellatorum. Egressi sunt ergo filii ammō et direxerūt aciem ante ipm introitū portae. Syrus autem soba et roob et histob et maacha se sumerāt in campo. Vidēs ergo ioab quod paratus esset aduersum se preliū. et eradverso et positi tergū. elegit sibi ex oībō ele-

ctis israel. et instruxit aciem contra syrū. reliqua autem pte populi tradidit abilai stratū suo. Qui direxit aciem aduersū filios ammō. Et ait ioab. Si p̄ualuerint aduersum me syri: eris mihi in adiutoriū: si autē filii ammō p̄ualuerint aduersum te: auxiliabor tibi. Esto vir fortis: et pugneamus pro populo nostro: et ciuitate dei nostri. Dominus autem faciet quod bonū ē in aspectu suo. Int̄itac̄ itaque ioab et populus quod erat cum eo certamen cōtra syros quod statim fugerūt a facie eius. Filii autem ammō vidētes quod fugissent syri: fugerūt et ipsi a facie abisai et ingressi sunt ciuitatem. Reversusque ē ioab ad filios ammō: et venit hierusalem. Clidētes igit̄ filii ammō quām syrū expauit: et quām corrūs sent corā isrl̄. congregati sunt p̄iter. Misit et adadegeret et eduxit syros quod erat trās fluvium et adduxit eorum exercitū. Sobach autem magister militie adadegeret erat p̄mcep̄s eorum. Quod cum nunciatum esset dauid: transiit oīm israelē et transiit iordanē: venitque in helā. Et direxerūt aciem syri aduerso dauid: et pugnauerūt contra isrl̄. Fugerūtque syri a facie istael et occidit dauid de syris lepingētos currus: et quādra ginta milia equitū. et sobach principem militie p̄cussit: quod statim mortuus est. Clidētes autem vniuersi reges quod erāt in p̄sidio adadegeret se victos esse ab israel: expauerūt et fugerūt quinquaginta et octo milia corā israel. Et fecerūt pacē cum isrl̄ et sertuerūt eis: timuerūtque syri auxiliū p̄bere filiis ammō.

XI
Actum est autem tertete anno eo tempore quod solēt reges ad bella procedere. misit dauid ioab et seruos suos cum eo: et vniuersum isrl̄. et vastauerunt filios ammō: et obcederūt rabba. Dauid autem remansit in hierusalem. Unde hec agerent accidit quadam die ut surgeret dauid de stratū suo post meridiē: et deambularet in solario domini regie: videlicet mulierē se lauantē ex aduerso super solariū suū. Erat autem mulier pulchra valde. Misit ergo rex et regisuit quod esset mulier. Nuntiaturque est ei quod ipsa esset bersabee filia hezliam viro: prie ethei. Missis itaque dauid

nanchis tulit eā. Que cū ingressa esset ad illū dormiuit cū ea. Statimq; san-
ctificata est ab immunitia sua et reuersa
est domū suā pcepto fetu. Vittēsq; nū
cauit dauid et ait. Lōcepi. Misit autem
dauid ad ioab dicens. Vitte ad me vri
am ethēū. Misitq; ioab vrias ad dauid.
Et veit vrias ad dauid. Quiescuitq; da
uid q; recte ageret ioab ppls: et quō am
ministrareb̄ bellū. Et dixit dauid ad vriā
Vlade in domū tuā et laua pedes tuos.
Et egressus est vrias de domo regis se
cutusq; est eū cib⁹ regius. Dormiuit au
tē vrias an portā dom⁹ regie cū alijs ser
uis dñi sibi et nō descēdit ad domū suā.
Nunciatuq; est dauid a dicentib⁹. Non
iuit vrias in domū suā. Et ait dauid ad
vriā. Nunq; nō te via venisti. Quare
nō descendisti in domū tuā. Et ait vrias
ad dauid. Arca dei et israel et iuda habi
tant in papilionib⁹ et dñs meus ioab et
serui dñi mei sup faciē terre manent: et
ego ingrediar domū meā ut comedā et
bibā et dormiā cū p̄roze mea. Per salu
tē tuā et p̄ salutē aie tue nō faciā rē hanc
Ait ergo dauid ad vriā. Vane hic etiāz
hodie et cras dimittā te. Manit vrias
in hierusalē in die illa et altera: et roca
uit eū dauid ut comedaret corā se et bibe
ret: et inebriauit eū. Qui egressus vespe
re dormiuit in stratu suo cuz seruis dñi
sui: et in domū suā nō descēdit. Factum
est ergo mane et scriptit dauid ep̄lam ad
ioab. misitq; p̄ manū vrie scribens ī epi
stola. Monite vriam ex aduerso bellī ybi
fortissimū est preliū: et derelinquite euz
vt p̄cussus intereat. Igī cum ioab ob
sideret vrbem posuit vriā in loco ubi sci
ebat viros esse fortissimos: egressiq; viri
de ciuitate bellabāt aduersum ioab: et ce
ciderunt de p̄plo seruor̄ dauid: et mortuus
est etiā vrias ethēus. Misit itaq; ioab et
nunciauit dauid oia verba pl̄i: p̄cepitq;
nuncio dices. Cū cōpleueris vniuersos
sermones bellī ad regē. si euz videris in
dignari et dixerit: q̄re accessisti ad mu
rum p̄ reliarem: an ignorabatis q̄
multa desup ex muro tela mittant. q̄s

peccussit abimelech filiū hierobal. nō
ne mulier misit sup eū fragmē mole te
muro: et interfecit eū in ihebes. q̄re in
xta mūrū accessisti: dices. Cetiā seruus
tuus vrias ethēus occubuit. Abiit ergo
nuncius et venit et narravit dauid oia q̄
ei p̄ceperat ioab. et dixit nuncius ad da
uid. Preualuerūt aduersum nos vrii. et
egreti sunt ad nos in agrū. Nos aut̄ fa
cto impetu p̄secuti eos ium⁹ v̄sq; ad por
tā ciuitatis: et direxerūt iacula sagittarū
ad seruos tuos ex muro desup: mox uis
q; sunt de seruis regis. Quin etiā seru
tuus vrias ethēus mortuus ē. Et dixit
dauid ad nunciu. Nec dices ioab. Non
te frangat ista res. Clarus enī euēt⁹ est
belli: et nūc hunc et nūc illū p̄sumit gla
dius. Cōforta bellatores tuos aduersus
yrbem ut destruas eā: et exhortare eos.
Audiret aut̄ p̄ror vrie q̄ mortuus esset
vrias vir suus. et planxit eū. Trāfactoq;
luctu misit dauid et introduxit eā ī domū
suā. et facta est ei p̄ror: p̄pitq; ei filiū. Et
displicuit verbū hoc qđ fecerat dauid co
ram domino.

XII

Igit̄ ergo dñs nathā ad dauid.
m Qui cū venisset ad eū: dixit ei.
Responde mihi iudiciu. Duo
viri erāt in ciuitate vna: unus dñs et
alter paup. Dñus hēbat oves et boues
plurimos valde. paup autē nihil habe
bat omnino preter ouē vñā paruulam
quā emerat et nutrierat: et que creuerat
apud eū cū filijs eius. simul de pane il
lius comedēs et de calice eius b̄lenis: et
in finu illius dormiēs: eratq; illi sicut si
lia. Cū aut̄ pegrinus quidā venisset ad
ciuitē: parcens ille sumere de ouibus et
de lobus suis. vt exhiberet cōiunctū pe
grino illi qui venerat ad se. tulit ouē viri
paupis et p̄parauit cibos hōi qui venerat
ad se. Gratias aut̄ indignatōe dauid ad
uersus hōiem illū nimis: dixit ad nathā
Vluit dñs: qm̄ filius mortis est vir qui
fecit hoc. Quem reddet in quadrupiliū:
eo q̄ fecerit verbū istud et nō p̄percērit
Dixit autē nathan ad dauid. Tu es ille
vir qui fecisti hanc rem. Nec dicit dñs

deus israel. Ego vixi te in regē sup ista
el: et ego te erui de domo saul. et dedi ti/
bi domū dñi cui r̄ vxores dñi tui in sinu
tuo dediḡ tibi domū isrl̄ i iuda: et si par
ua sunt ista: adiūcā tibi multo maiora.
Quare ḡ cōtempſisti verbū dñi vt face
res malū in p̄spectu meo. Uriā ethēū p
cūſiſti gladio: et vxorē illius accepisti in
vxorē tibi r̄ interfecisti eū gladio filiorū
ammon. Quamobrē nō recedet gladi/
te domo tuar̄q; in sempiterñ eo q̄ de
spereris me: et tuleris vxorē vrie ethēi
vt eff̄ vxor tua. Itaq; Iec dicit dñs. Ec
ce ego ſuſcitaloſup te malū d̄ domo tua
et collā vxores tuas in oculis tuis r̄ da
lb p̄mo tuo: et dormiet cū vxorib; tuis
in oculis ſolis huius. Tu enī fecisti ab/
ſcdite. ego aut̄ faciā verbū iſtud in p̄ſpe
ctu ois ifrael et in cōſpectu ſolis huius.
Ec dixit dauid ad nathā. Deccaui dño.
Dixitq; nathā ad dauid. Dñs q; trāſtu
lit peccatū tuum. Nō morieris. Celerun
tamē quoniā blaſphemare fecisti inimi
cos nomē dñi. ppter verbū hoc. filius q;
natus est tibi morte morietur. Et reuer
ſus eſt nathan in domū ſuam. Percusſ
ſiſq; dñs paruulū quē peperit vxor vrie
dauid r̄ desperatus eſt. Deprecatusq; eſt
dauid dominum pro paruulo et ieui
nauit dauid ieunio. et ingressus ſeoz/
sum iacuit ſuper terram. Celerunt au
tem ſeniores domus eius cogentes eū
vt ſurgetet de terra. Qui noluit: nec co
medit cū eis cibū. Accidit aut̄ die ſepti
ma vt moreret iſfans cumueritq; ſer
vi dauid nūciare ei q̄ mortuus eſſet par
uulus: dixerūt enim. Ecce cū paruulus
adhuſ viueret loquebamur ad eū et nō
audiebat vocē noſtrā: q̄t omagis ſi di
xerimus mortuū eſt puer ſe affliget. Cū
ergo dauid audiffet ſeruos ſuos muſitā
tes: intellexit q̄ mortuus eſſet infantu/
lus. Dixitq; ad ſeruos ſuos. Nū mortu
us eſt puer. Qui r̄nderūt ei. Mortuus
eſt. Surrexit ergo dauid de terra r̄ lot
vinctusq; ē. Cūq; mutasset r̄ſtē: ingreſ
sus eſt domū dñi et adorauit: et venit in
domū ſuā petiuitq; vt poneret ei panez

et comedit. Dixerūt autem ei ſerui ſui.
Quis eſt ſermo quē feciſti. Propter in
fante cū adhuſ viueret ieuniaſti et fle/
bas: mortuo aut̄ puer ſurrexiſti et co/
mediſti panē. Qui ait. Propter infan/
tē dū adhuſ viueret ieuniaui r̄ fleui. Di
cebā enī. Quis ſcit ſi forte donet eum
mibi dñs et viuat iſfans. Nunc autem
quia mortuus eſt: quare ieuno. Nun/
quid potero reuocare eū amplius. Ego
vadā magis ad eū: ille vero nō reuertet
ad me. Et cōſolatus eſt dauid berſaſee
vxorē ſuā. ingressusq; ad eam dormiuit
cū ea. Que genuit filiū r̄ vocauit nomē
eius ſalomō. et dñs dilexit eū. Oſiſitq;
eum in manu nathan p̄plete. et vocauit
nomē eius amabilis dño eo q̄ diligereſ
eū dñs. Iḡiſ pugnabat ioab cōtra rab/
bath filioz ammō r̄ expugnabat urbem
regiam. Oſiſitq; ioab nuncios ad dauid
dices. Dimicauit aduersum rabba. et ca
pienda eſt vrbs a qua r̄. Nūc iḡiſ cōgre
ga reliquā p̄te p̄pli: et obſide ciuitatē et
cape eam. ne cū a me vastata fuerit vrbs
noīe meo aſſcribat victoria. Congrega
uit itaq; dauid oēm p̄plim et pfectus eſt
aduersum rabba. Cūq; dimicasset cepit
eam. Et culit diademā regis e oꝝ de ca/
pite ei: pondo auri talentū hñs gēmas
p̄cioſiſmas: et imposiſtū eſt ſup caput
dauid. H̄ et predā ciuitatis aſportauit
multā valde. p̄plim q; eius adducēs ſer/
rauit: et circumegit ſup eos ferrata car/
penta. Diviſitq; cultris r̄ traduxit in ty
po laterū. Sic fecit vniuersis ciuitatib;
filioz ammō. Et reuersus ē dauid r̄ ois
exercit in hiernalē.

XIII

Actū eſt aut̄ poſt lecyt abſalō fi
li⁹ dauid ſororē ſpecioſiſmā ro
cabulo thamar ad amaret anno
fil⁹ dauid et teperiret in eā valde ita vt
pter amore ei⁹ egrotaret: qz cū eff̄ vir
go difficile eividebat vt quippiā inbone
ſte ageret cum ea. Erat aut̄ anno am
icus noīe ionadab fil⁹ ſemmaa fratriſ
dauid vir prudens valde. Qui dixit ad
eū. Quare ſic attenuaris macie fili re/
gis per ſingulos dies. Cur non indicas
q; iiii

Misi. Dixitq; eis ammon. Thamar so-
rorē fratris mei absalō amo. Qui rūdit
ionadab. Cuba sup lectū tuū et languo-
rē simula: cūq; venerit p̄ tuus ut visitet
te die ei. Gleniat oro thamar soror mea
ut det mihi cibū: et faciat pulmentū ut
comedā te manu ei? Accubuit itaq; am-
mon et q̄si egrotare cepit. Cūq; venisset
rex ad vi sitandū ait ammon ad regē. Gle-
niat obsecro thamar soror mea ut faciat
in ocul' meis duas sorbitiūculas. et cibū
paratū capiā de manu eius. Dixit ḡ da-
uid ad thamar domū dicēs. Gleni in do-
mū ammon fratris tui et fac ei pulmentū
Glenitq; thamar i domū ammon fratris
sui. ille aut̄ iacebat. Que tollēs farinam
cōmisicuit et liqfaciēs in oculis ei? coxit
sorbitiūculas tollēsq; q̄d coperat effudit
et posuit corā eo: et noluit comedere. Di-
xitq; ammon. Ejecte vniuersos a me. Cū
q; eieciſt et oēs: dixit ammon ad thamar.
Inser cibū in oclavi ut vescar de manu
tua. Tulit ḡ thamar sorbitiūculas q̄s fe-
cerat et intulit ad ammon fratrem suū i cō-
clavi. Cūq; obtulisset ei cibū apprehēdit
eam et aie. Gleni cuba meū soror mea.
Que rūdit ei. Noli frater mi noli oppri-
mere me: neq; enī b̄ fas ē in isrl. Noli fa-
cere stultitiā hāc. Ego enī ferre nō pote-
ro obprobriū meū et tu eris q̄si vnu de
insipietib; in isrl quin poti? loqre ad re-
gem: et nō negabit me tibi. Noluit aut̄
ammon acq; escere p̄cib; eius. sed p̄ualēs
virib; oppressit eā: et cubauit cū ea. Et
exosam eā habuit odio magno nimis ita
ut maius esset odii q̄ oderat eā: amore
quo ante dilexerat. Dixitq; ei ammon.
Surge et vade. Que rūdit. Maius est
hoemalū qd nūc agis aduersuz me q̄d qd
antefecisti expellēs me. Et noluit audi-
re eā: sed vocato puero qui ministrabat
ei dixit. Ejce hanc a me foras et claude
ostū post eā. Que induita erat talari tu-
nica. huiuscmodi enī fili regis virgines
vestib; vtebant. Eiecit itaq; eā minister
illius foras: clausitq; foras post eā. Que
aspergens cinerē capiti suo scissa talari
tunica impositisq; manib; super caput

suū: ibat ingrediēs et clamās. Dixit aū
tē ei absalō frater tuus. Nunq; ammō
frater tuus p̄cubuit tecū: Sed nūc so-
ror tace frater tuus ē. Neq; affligas cor
tuū p̄ hac re. Mansit itaq; thamar h̄ta:
bescens in domo absalon fratris sui. Cū
aut̄ audisset rex dauid verba h̄c: cōtrista-
tus est valde, et noluit cōtristare spiritū
ammō filij sui: qm̄ diligebat eū. qz pri-
mogenit̄ erat ei. Porro nō est locutus
absalō ad ammon nec malū nec bonū.
Oderat enī absalō ammon eo q̄ violas-
set thamar sororē suā. Factū est aut̄ post
tps bienniū ut tonderenf oues absalon
in balasor q̄ est iuxta effram. Erucavit
absalon oēs filios regis venitq; ad regē
et ait ad eū. Ecce tondētur oues serui
tui veniat oro rex cū seruis suis ad ser-
uū suū. Dixitq; rex ad absalon. Noli fili-
mi: noli rogare ut veniamus oēs: et gra-
uenus te. Cū aut̄ cogeret eū et noluit
set ire: bñdixit ei. Et ait absalō ad dauid.
Si nō vis venire: veniat obsecro nobis
scū saltē ammon frater me?. Dixitq; glad
eum rex. Nō est necesse ut vadat tecum
Coegit itaq; absalō eū: et dimisit cū eo
ammon et vniuersos filios regis. Sece-
ratq; absalon vniū q̄si cōuiū regis.
Precepit aut̄ absalō pueris suis dicēs
Obseruate cū temulētus fuerit ammō
vino et vixeris robis. peutite eū et inter-
fice: nolite timere. Ego enī sum qui p̄
cipio rob. Rovramini et estote viri for-
tes. Fecerūt ergo pueri absalō aduersū
ammon sicut p̄ceperat eis absalō. Sur-
gētesq; oēs filij regis: ascenderūt singuli-
mulas suas et fugerūt. Cūq; adhuc p̄ge-
rēt in itinere: fama puenit ad dauid di-
cens. Percussit absalō oēs filios regis
et nō remāfit ex eis saltē vñ?. Surrexit
itaq; rex dauid: et scidit vestimenta sua et
cecidit sup terrā: et oēs fui illi? q̄i assis-
tebant ei sciderūt vestimenta sua. Rñdēs
aut̄ ionadab filius semma fratris dauid
dixit. Ne estimet dñs me? rex q̄ oēs pue-
ri regis occisi sint. Ammon solus mor-
tuus est: q̄si in odio absalō erat positus
et die qua oppresit thamar sororē eius

Punc ergo ne ponat dñs meus rex sup
cor suū verbū istud dicēs, oēs filij regis
occisi sunt: qm̄ ammō sol⁹ mortuus est
Fugit aut̄ absalō. Et eleuauit puer spe-
culator oculos suos et aspergit: et ecce po-
pulus multus veniebat p̄ iter deuī ex-
latere mōtis. Dicit aut̄ ionadab ad regē
Ecce filij regis adsum iuxta verbū serui
tuū: sic factū est. Lñq̄ cessasset loqui ap-
parerūt t̄ filij regis. Et intrātes leua-
verūt vocē suā et fleuerūt. Sed t̄ rex et
oēs serui ei⁹ fleuerūt: ploratu magno ni-
mis. Porro absalō fugiēs abiit ad cholo-
mai filii ammō regē gessur. Luxit ḡ da-
uid filii suū ammō multis dieb. Absa-
lon aut̄ cū fugisserūt venisset in gessur fu-
it ibi trib⁹ annis: cessauitq̄ rex dauid p̄
sequi absalon eo q̄ cōsolatus esset super
ammon interitu.

XIII

Intelligens aut̄ ioab fil⁹ saruie
q̄ cor regis verbum esset ad ab-
salon misit thecuā et tulit inde
mulierē sapientē. dixitq̄ ad eā. Lugere
te simula t̄ induere veste lugubri: et ne
vngaris oleo vt sis q̄si mulier iā pluri-
mo tpe lugēs mortuū. t̄ ingredieris ad
regē. et loqr̄is ad eū sermones huiuscē-
modi. Posuit aut̄ ioab verba in ore ei⁹.
Itaq̄ cū ingressa fuisset mulier t̄excui-
tes ad regē: cecidit corazeo sup terrā et
adorauit et dixit. Serua me rex. Et ait
ad eā rex. Quid cause habes. Que r̄ndit
Heu mulier vidua ego sum. Mortuus
est enī vir meus t̄ ancille tue erāt duo fi-
lii qui rixati sunt aduersuz se i agro: nul-
lusq̄ erat q̄ eos phibere posset: et pcussit
alter alterū t̄ interfecit eū. Et ecce p̄sur-
gens vniuersa cognatio aduersum an-
cillā tuā: dixit. Glade eū qui pcussit fra-
tre suū vt occidam⁹ eū. p̄ aia fratrī sui
quē interfecit. et teleam⁹ heredē: t̄ q̄rūt
extinguere scintillā meā q̄ relicta est: nō
supfit viro meo nomē et reliquie super
terrā. Et ait rex ad mulierē. Glade in dō-
mū tuā t̄ ego iubelv p̄ te. Dixitq̄ mulier
et thecuites ad regē. In me dñe mi rex
sit iniquitas et in domo patris mei rex
aut̄ et thronus eius sit innocens. Et

ait rex. Qui cōtradixerit tibi: adduc eū
ad me vltra nō addet ut tāgat te. Que
ait. Recordef rex dñi dei sui: vt nō mul-
tiplicenf primi sanguinis advlscendū
et nequaq̄ intersciant filiū meū. Qui
ait. Cluit dñs: qz nō cadet de capillis fi-
lij tui sup' terrā. Dicit ergo mulier. Lo-
quāt ancilla tua ad dñm meū regē ver-
bū. Et ait. Loq̄re. Dicitq̄ mulier. Qua-
re cogitasti huiuscēmodi rē p̄ p̄lm teiz
locutus est rex verbū istud vt peccet t̄ nō
reducat electū suū. Dēs morimur t̄ q̄si
aqua delabimur in terrā q̄ nō reuertif.
Nec vult deus pire aiaz: s̄ retractat co-
gitās ne penit⁹ peat q̄ abiectus est. Nūc
igis̄ veni et loquar ad dñm meū regem
verbū h̄ p̄ntē p̄lo. Et dixit ancilla tua.
Loquar ad regē: si quō faciat rex verbū
ācille sue. Et audiuit rex vt liberaret an-
cilla suā de manu oīm q̄ volebat de here-
ditate dñi delere me et filiū meū simul.
Dicat ergo ancilla tua vt fiat verbū dñi
mei regis sicut sacrificiū. Sicut enī an-
gelus dñi: sic est dñs meus rex vt nec be-
nedictōe nec maledictōe moueaf. Glir
dñs deus tu⁹ est tecū. Et r̄ndens rex di-
xit ad mulierē. Ne abscondas a me verbū
qđ te interrogō. Dicitq̄ ei mulier. Loq̄
re dñe mi rex. Et ait rex. Nunqđ manus
ioab tecū ē in oīb̄ istis. R̄ndit mlt t̄ ait
Per salutē aie tue dñe mi rex nec ad si-
nistra nec ad dexterā est ex oīb̄ his q̄ lo-
cūtus ē dñs meus rex. Seru⁹ enī tuus
ioabi p̄cepit mihi et ip̄e posuit in os
ancille tue oīa verba t̄excūt vtererē figu-
rā sermōis hui⁹. Seru⁹ tu⁹ enī ioab p̄ce-
pit istud. tu aut̄ dñe mi rex sapiēs es: si
cut habet sapiam angelus dei vt intelligi-
gas oīa sup terrā. Et ait rex ad ioab. Ec-
ce placatus feci verbū tuū. Glade ergo
reuoca puerū absalō. Cadēsq̄ ioab sup
faciē suā in terrā adorauit t̄ benedixit re-
gi. Et dixit ioab. Hodie intellexit seru⁹
tuus: quia inueni gratiā in oculis tuis
dñe mi rex. Fecisti enī sermonē dñe mi
rex serui tui. Surrexit ergo ioab t̄ abiit
in gessur t̄ adduxit absalon in h̄ierusalē
Dixit autem rex. Reuertatur in domū

Isua. et facie mea non videat. Reuersus est itaque ab salo in domum suam: et facie regis non vidit. Porro sic absalō vir non erat pulcher in oī isrl' et decorum nimis. Arrestatio per diosque ad verticem non erat in ea villa magna. Et quoniam tōdebat capillū semel aut in anno tōdebat: quod grauabat eum celaries: ponderabat capillos capitum sui duos cētis fidelis pōdere publico. Matrī sunt aut absalon filii tres: et filia una noī thamar elegātis forme. Visit ab salō in hierusalem duobus annis et facie regis non vidit. Visit itaque ad ioab ut mitteret eum ad regē. Qui noluit venire ad eum. Cumque se cūdo misisset: et ille noluissest venire ad eum dixit seruis suis. Scitis agrum ioab iuxta agrum meū habentē messez hordei. Ite igit et succēdite eum igni. Succēderunt ḡ serui absalō segetē igni. Et venientes serui ioab scissis vestibus suis dixerunt. Succēderunt serui absalō p̄tē agri igni. Surrexitque ioab et reit ad absalō in domum ei et dixit. Quare succēderunt serui tui segetē meā igni. Et rūdit absalō ad ioab. Visi ad te obsecrās ut venires ad me et mittere te ad regem et diceres ei. Quare veni de gessur. Oeli mihi erat ibi esse. Obsecro ḡ ut videā facie regis. De si memo: est iniquitatis mee: interficiat me. Ingressus itaque ioab ad regē nunciauit ei oīa. Vlocatusque est absalō et intrauit ad regem: et adorauit super faciem terre corā eo. Osculatusque est rex absalon.

XV

Gitur post hec fecit sibi absalon i currus et equites et quinquaginta viros q̄ pcederent eum. Et mane cōsurgens absalō stebat iuxta introitū porte in via: et oīm virū q̄ habebat negotiū ut veniret ad regē iudicium vocabat absalō ad se et dicebat. De q̄ ciuitate es tu. Qui rūdens aiebat. Et una tribu israel ego sum seru tuus. Rudebatque ei absalō. Clidens mihi sermones tui boni et iusti sed non est q̄ te audiat institutus a rege. Dicebatque absalō. Quis me cōstituat iudicē super terrā ut ad me veniant oīs q̄ habebat negotiū et iuste iudicē. Et

et cū accederet ad eū homo ut salutaret illū: extēdebat manū suā: et apprehendens osculabat eū. Faciebatque hoc oī israel venienti ad iudicium ut audiret a rege. et sollicitabat cor: da viro israel. Post q̄dрагinta aut annos dixit absalō ad regē dauid Gladā et reddā rota mea q̄ rouri dño in hebro. Clouēs enim rouri seru tuus cū esset in gessur syrie dices. Si reduxerent me dñs in hierusalē sacrificatio dño. Dixit ei rex dauid. Glade i pace. Et surrexit abit in hebro. Visit aut absalon exploratores in vniuersas tribus isrl' dices. Statim ut audieritis clangorē buccine dicite. Regnabit absalō in hebro. Porro cū absalō ierūtū ducēti viri de hierusalem vocati: eūtes simplici corde et causam penitē ignorātes. Accersiuit q̄q̄ absalon achitofel gilonitē p̄filiariū dauid de ciuitate sua gilo. Cumque imolaret victimas facta est piuratio valida. populusque concurrit augebat cū absalō: venit igit nūcius ad dauid dices. Toto corde vniuersus isrl' sequit̄ absalon. Et ait dauid seruis suis q̄ erāt cū eo in hierusalē. Surgit fugiamus: neq̄ enī erit nobis effugium a facie absalon. Festinate egredi: ne forte venies occupet nos: et impellat super nos ruinā: et peccati ciuitatē in ore gladij. Dixeruntque serui regis ad eū. Dia quoniam p̄cepit dñs noster rex libenter exequimur serui tui. Egressus est ḡ rex vniuersa domus eius pedib⁹ suis. Et reliquit rex decē mulieres cōcubinas ad custodiendū domū. Egressus rex et oīs israel pedib⁹ suis stetit. pcula domo. et vniuersi serui ei ambulabāt iuxta eū. et legiones cerebri et seleti et oīes gethei pugnatores validi sexcenti viri q̄ eū secūti fuerāt de geth: pedites pcedebāt regē. Dixit aut rex ad ethai getheū. Cur veis nobiscū: Reuertere et habita cū rege. q̄z pegrin es et egressus es de loco tuo. Heri venisti: et hodie compelleris nobiscum egredi. Ego autem vadām quo iturus sum. Reuertere et reduc tecum fratres tuos. et dominus faciet tecum misericordiam et veritatem: quia offendisti

gratiā et fidē. Et rūdit ethai regi dices; Cenit dñs et vivit dñs meus rex; qm̄ i quocunq̄ loco fueris dñe mi rex siue in morte siue in vita; ibi erit seruus tuus. Et ait dauid ethai. Cenit et transi. Et trāsiuit ethai gethe' et rex; et oēs viri qui cū eo erāt et reliq multitudō. Qd̄s fle; bāt voce magna; et vniuersus ppls trāsi bat. Rex qz trāsgrediebat torerē cedrō et cunctus ppls incedebat ē viā oliue q respicit ad desertū. Cenit aut sadoch sa cerdos et vniuersi leuite cū eo portantes arcā federis dei; et deposuerūt arcā dei. Et ascēdit abiathar; donec expletus esset oīs ppls qui egressus fuerat de ciuitate. Et dixit rex ad sadoch. Reporta arcā dei in urbem. Si inuenero gratiā in oculis dñi; reduce me et ostendet mihi eā et ta bernaculū suū; si aut dixerit mihi; n̄ places. psto sum. faciat qd bonū est corā se. Et dixit rex ad sadoch sacerdotē. O vis dēs reuertere in ciuitatē in pace. et achi maas fili tuus et ionathan filius abia thar duo filij vñi sint vobiscū. Ecce ego abscondar in cāpēstribo deserti donec veniat sermo arabis indicās mihi. Repor tauerūt ḡ sadoch et abiathar arcā dei in hierlm et manserūt ibi. Porro dō ascē debat chiui oliuarū scandēs et fles. n̄ dis pedib⁹ incedēs et opto capite. Sed et oīs ppls q̄ erat cū eo opto capite ascē debat plorās. Nunciatū est aut dauid q̄ achitofel esset in piuratōne cū absalon. Dixitq̄ dauid. Infatua qlo dño cōfiliū achitofel. Cūq̄ ascēderet dauid summi tate montis q̄ adoratur erat dñm; ecce occurit ei chusī arachites scissa veste et terra pleno capite. Et dixit ei dauid. Si veneris meū eris mihi oneri; si aut in ciuitatē reuertaris et dixeris absalō; ser uis tuus sum rex. patere me vivere sic fu seru p̄tis tui; si ero seruus tu⁹ dissipabis p̄siliū achitofel. Habes aut tecuz sadoch et abiathar sacerdotes; et oē vñbū qd̄cūq audieris in domo regis indis cabis sadoch et abiathar sacerdotib⁹. sūt enī cū eis duo filij eoz achimaas filius sadoch, et ionathan fili abiathar. et mit

tetis p̄ eos ad me omneverbū qd audie ritis. Ceniente ergo chusī amico dauid in ciuitatē; absalon qz ingressus est hie, rusalem; et achitofel cū eo.

XVI

Cūq̄ dauid transisset paululū mōnis verticē; apparuit siba p̄ er miphiloseth in occursum ei cum duob⁹ a finis qui onerati erāt du centis panib⁹; et centū alligaturis vñe passe; et septem massis palatarū et duob⁹ bus vñrib⁹ vñi. Et dixit rex sibi. Quid sibi volunt hec? R̄nditq̄ siba. Dñe mi rex a fini domesticis regis ut sedeat et pa nes et palate ad vñscendū pueris tuis; vñū aut ut bibat si quis defecerit in de seruo. Et ait rex. Ubi est filius dñi tui. R̄ndit siba regi. Remāsit in hierusalem dices. Hodie restituet mihi domus ista el regnū patris mei. Et ait rex sibi Tua sunt oīa que fuerūt miphiloseth. Dixit qz siba. O ro ut inueniā gratiā coram te dñe mi rex. Cenit ergo rex dauid vñq̄ bahurim. Et ecce egrediebat̄ inde vir de cognatōe domus laui noīe semei filius gera p̄cedebatq̄ egrediēs; et maledice bat; mittebatq̄ lapides ē dauid et otra vñiuersos seruos regis dauid. Dis autē ppls et vñiuersi bellatores a dextro et a si nistro laterē regis incedebat. Ita aut lo quebat̄ semei cū malediceret regi. Egre dere egredere vñ sangumū et vir belial. Reddidit tibi dñs vñiuersuz sanguinē dom⁹ saul; qm̄ in qua sisti regnū p̄ eo. Et dedit dñs regnū i manu absalō filij tui et ecce p̄mūt te mala tua qñi vñ sangui nū es. Dixit aut abisai filius sarue regi Quare maledicit canis hic moriturus domino meo regi. Gladam et amputa bo caput eius. Et ait rex. Quid mihi et vobis ē filij sarue? Dimitte eū ut maledicat. Dñs enī p̄cepit ei ut maledic eret dauid. Et quis est qui audeat dicere quare sic fecerit? Et ait rex abisai et vñiuersis seruis suis. Ecce filius meus qui egressus est de vñtero meo qrit aīaz meā q̄t omagis hic filius gemini maledicet mihi. Dimitte eū ut maledicat iuxta preceptū dñi si forte respiciat dominus

afflictionē mēā: et reddat mīhi dñs lv
nū p maledictōe hac hodierna. Ambula
bat itaqz dauid et soc̄e eius p viā cū eo:
semei aut p iugū mōtis ex latere ē illū
gradiebat maledicēs: et mittēs lapides
aduersū eū terrāq spargēs. Cenit ita;
qz rex dauid et vniuersus pp̄ls cū eo las
sus et refocillati sūt ibi. Absolō aut et oīs
populus ei? ingressi sunt hierlm: sed et
achitofel cū eo. Cū aut venisset chusi as
rachites amicus dauid ad absalō: locu
sus es ad eum. Salve rex: salve rex. Ad
quē absalon. Hec est mqt ḡea tua ad a
micū tuū. Quare nō imisi cum amico
tuo. R̄nditqz chusi ad absalō. Nequaqz
qz illius ero quē elegit dñs: et oīs hic po
pulus et vniuersus isrl: et cū eo maneto.
H̄z ut et h̄o inserā: cui ego seruitur? sum.
Nōne filio regis? Sicut parui p̄i tuo:
ita parelo et tibi. Dixit aut absalon ad
achitofel. Inite cōsiliū qd agere tebea
mus. Et ait achitofel ad absalō. Ingre
dere ad cōcubinal p̄is tui q̄s dimisit ad
custodiendā domū: ut cū audierit oīs is
rael q̄ sedaueris patrē tuū: roboren̄ te/
cū manus eoz. Letenderū ḡ absalō ta
bernaculū in solario: ingressusqz ē ad cō
cubinas p̄is sui corā vniuerso isrl. Cō
siliū aut achitofel qd dabat in dieb̄ il
lie q̄ si q̄s consuleret deū. Sicerat oē
cōsiliū achitofel: et cū esset cū dauid et
cum esset cū absalon.

XVII

Irit ergo achitofel ad absalon.

d Eligā mihi duodecī milia viro
ru et surgēs p̄sequar dauid hac
nocte: et irruēs sup eū q̄ ppe q̄ lassus est
et solutis manib̄ p̄cutiā eū. Cūq fugē
rit oīs pp̄ls q̄ cū eo est: p̄cutiā regē teſo/
latū et reducā vniuersum pp̄lm quō vn
hō reuerti solet. Unū ei virū tu q̄ris: et
oīs pp̄ls erit i pace. Placuitqz sermo ei?
absalon et cūctis maiorib̄ natu isrl. Ait
aut absalō. Tlocate chusi arachite et au
diam? qd etiā ip̄e dicat. Cūq venisset
chusi ad absalō: ait absalō ad eū. Huius
cēmodi sermonē locut̄ est achitofel. Fa
cere tebemus an nō? Qd das cōsiliū. Et
dixit chusi ad absalō. Nō est bonū cōsiliū

qd dedit achitofel haec vice: Et rursuz in
tulit chusi. Tu nosti patrē tuū et viros q̄
cū eo sunt esse fortissimos et amaro aīo:
veluti si vrsa raptis catulis in saltu seu
at. H̄z et p̄ tuus vir bellator est: nec mo
rabit cū pp̄lo. Forfītan nūc latitat in fo
neis aut in vno q̄ voluerit loco: et cū ceci
derit vnu q̄libet in p̄ncipio: audiet qui
cūq audierit et dicet. Facta est plaga in
pp̄lo q̄ seqbaf absalō. Et fortissim⁹ q̄s
cuius cor est q̄si leonis: pauore soluet.
H̄cū enī oīs pp̄ls isrl forte esse patrem
tuū robustos oēs q̄ cū eo sunt. Sed b̄
mihi videſ rectū esse cōsiliū. Cōgreges
ad te vniuersus pp̄ls isrl a dan vlḡ ter
sabee q̄si arena maris innumerabilis:
tu eris in medio eoz. et irruem⁹ sup eū
in q̄cūqz loco muētus fuerit: et opiem⁹
eū sicut cadere solet ros sup terrā et nō
relinquem⁹ de viris q̄ cū eo sūt nec vnu
quidē. De s̄vrbē aliquā fuerit ingressus
circundabit oīs israel ciuitati illi funes et
trahem⁹ eā in torrentē ut nō repias nec
calcul⁹ quidē ex ea. Dixitqz absalō et oēs
viri isrl. Oel⁹ ē cōsiliū chusi arachite cō
filio achitofel. H̄ni aut nutu dissipatus
est cōsiliū achitofel vtile ut induceret do
minus sup absalō malū. Et ait chusi sa
doch et abiathar sacerdotib⁹. Hoc et hoc
mō cōsiliū dedit achitofel absalō et senio
rib⁹ isrl. et ego tales tale dedi cōsiliū. Nūc
ḡmittite ato et nūciate dauid dicētes.
Ne moreris nocte hac i cōpestrib⁹ deser
ti. s̄ absqz dilatōne trāsgredere ne forte
absorbeat rex et oīs pp̄ls q̄ cū eo est. Jo
nathas aut et achimaas stabat iuxta son
te rogel. Abiit ancilla et nūciauit eis et il
li p̄fecti sunt ut referret ad regē dauid
nunciū. Nō ei poterāt videri aut introi
re ciuitatē. Cidit aut eos qdā puer et in
dicavit absalō. Illi vero cōcitu gradu in
gressu sūt domū cuiusdā viri i bahurim
q̄ habebat puteū i vestibulo suo et desce
derūt in eū. Tulit aut mulier et expans
dit velamē sup os putei q̄si fiscās p̄tisa
nas et sic latuit res. Cūq venissent servi
absalō in domū ad mulierē dixerūt. vbi
est achimaas et ionathas. Et respondit

Regum II

eis mulier. Transierunt festinater gustata paululum aqua. At hi qui crebat cum non repescerent reuersti sunt in hierusalē. Cumque abissent ascenderunt illi de puto et pergentes nūc iauerunt regi dauid. et dixerunt Surgite et transite cito fluiū. quoniam huiusmodi dedit filium pro vos achitofel. Surrexit ergo dominus et omnes populi qui cum eo erat et transierunt iordanem donec dilucesceret antequam tenuidaret verbū nec unus qui dem residuus fuit qui non transiret flumen. Porro achitofel videt quod non fuisse factū filium suum. stravit a fini suum surrexitque et abiit in domum suā et in ciuitate suā. et disposita domo sua suspedio interiit. et sepultus est in sepulcro patris sui. Dauid autem venit in castra. et absalon transiit iordanem ipse et omnes viri israel cum eo. Amasam vero constituit absalon per eum ab exercitu. Amasa autem erat filius viri qui vocabatur iethra de hiecreli qui ingressus est ab abigail. filia naas sororem sarue qui fuit mater ioab. Et castrametatus est israel cum absalon in terra galaa. Cumque venisset dauid in castra sobi filius naas de rabbath filius ammon. et machir filius amihel de lodabar. et bergellai galaa. dites de rogelim obtulerunt ei stratoria et tapetia et vasa fictilia. frumentū. et hordeum et farinam et polenta et fabam et lente et frumentum oleo cicer et mel et butyrum oues et pinguis vitulos. dederuntque dauid et populo qui cum eo erat ad descendendum. Suspiciati enī sunt populus fame et siti fatigari in deserto.

XVIII

Gitur considerato dauid populus suo. constituit super eos tribunos et centuriones. et dedit populi terciā pte sub manu ioab. et tertiam pte sub manu abisai filii sarue fratris ioab. et tertiam pte sub manu ethai qui erat de geth. Dicitque rex ad populum. Egrediar et ego vobis. Et respondit populus. Non exhibis. Siue enim fugerimus non magnope ad eos de nobis pertinebit siue media postea ceciderit e nobis non sat curabit quod tu vnu solus per decem milibus spuriatis. Melius est igitur ut sis nobis in urbe praesidio. Ad quod rex ait. Quod robis

videtur rectū hoc facias. Stetit ergo rex iuxta portā Egrediebasque populus per turmas suas centenā et millenā. Et precepit rex iosephus ab et abisai et ethai dicentes. Seruate mihi puerū absalon. Et omnes populus audiebat percipientē regē cunctis principib⁹ per absalon. Itaque egressus est populus in campū israel et factū est pluia in saltu effraim. Et cesus ē ibi populus israel ab exercitu dauid. Factaque est plaga magna in die illa viginti milii. Fuit autem ibi pluia dispsum super faciem omnis terre. et mortuiores erat quod saltus pluia pserat de populo quod hi quod vorauerat gladii in die illa. Accidit autem ut occurreret absalon seruis dauid sedēs mulo. Cumque ingressus fuisset mulus super densas querē cum et magnā adhesit caput eius querenti et illo suspeso inter celum et terram mulus cui insederat protrahunt. Cidit autem hoc quispiam et nūc iauit ioab dicentes. Cidi absalon pendere te queru. Et ait ioab viro qui nūc iauerat ei. Si vidisti quod non confodisti eum cum terra. et ego dedi sem tibi decē argēti siclo et vnum balthem. Qui dixit ad ioab. Si appenderes in manib⁹ meis mille argētos nequaquam mittere manū meā in filium regis. Audietib⁹ enim nobis pcepit rex tibi et abisai et ethai dicentes. Cum stodite mihi puerū absalon. Sed et si fecissem puerū absalon audacter nequaquam regē latere potuisset et tu stares ex aduerso. Et ait ioab. Nō sicut tu vis. sed aggrediās eum corā te. Tunc ergo ioab tres lanceas in manu sua. et infixit eas in corde absalon. Cumque adhuc palpitaret heres in queru. concurrerunt decē iuvenes armigeri ioab et percutientes interficerunt eam. Cenit autem ioab buccina et retinuit populum ne psequeretur fugientē israel volens pergere multitudini. Et tulerunt absalon et percicerunt eum in saltu in foueā grande. et portaverunt super eum acerū lapidū magnū nimis. Omnis autem israel fugit in tabernacula sua. Porro absalon erexerat sibi cum adhuc viueret titulum quod est in valle regis. Dixerat enim. Nō heo filius et hunc erit monimentum nois meis. vocauitque titulum nomine suo et appellat manū absalon usque ad hanc diem.

Achimaas aut̄ filius sadoch ait. Curreā
et nunc iā regi: q̄ iudiciū fecerit ei de
te manu inimicōr̄ eius. Ad quē ioab dī
xit. Nō eris nūcius ī hac die sed nūcia
bis ī alia. Hodie nolo te nūciare. Filius
enī regē mortu? Et ait ioab chusi. Ga
de et nūcia regi q̄ vidisti. Adorauit chusi
ioab et cūcurrīt. Rursus aut̄ achimaas
filius sadoch dīxit ad ioab. Quid impe
dit si etiā ego curri post chusi. Dīxitq; ei
ioab. qd̄ vīs currere fili mi. Cenī huc.
Nō eris boni nūcius baiulus. Qui rīdit.
Quid enī si cūcurrero? Et ait ei. Curre
Cūrēs ḡ achimaas p̄ viā cōpendij trā
sūuit chusi. David aut̄ sedebat inter du
as portas. Speculator̄ vero q̄ erat inve
stigio porte sup̄ murū. eleuās oculos vi
dit hoiez currentē solū et exclamās indi
cauit regi. Dīxitq; rex. Si sol? ē bonus
est nūcius in ore eius. Properātē aut̄ il
lo et accedētē ppi? vidit specu' atoꝝ hoiez
alterū currentē: et vociferās in culmī
ait. Apparet mihi alter hō cūrēs solus.
Dīxitq; rex. Et iste bon? ē nūcius. Spe
culatoꝝ aut̄ ptemploꝝ ait cursuz prioris
q̄si cursuz achimaas fili sadoch. Et ait
rex. Cūr̄ bon? esti. et nūciū portās lvnū
venit. Clamās aut̄ achimaas dīxit ad re
gē. Salue rex. Et adorās regē corā eo.
pnus in terrā ait. Bñdictus dñs de tu
us q̄ cōclusit hoies q̄ leuauerūt manus
suas ptra dñm meum regē. Et ait rex.
Est ne pax puer absalon. Dīxitq; achi
maas. Quid tumultū magnū cū mitte
ret ioab seruus tuus o rex me seruū ne
scio aliud. Ad quē rex transi ait: et sta hic
Cūq; ille trāfisſet et staret: apparuit cha
si. Et veniēs ait. Bonū apporto nūciū
dñe mi rex. Judicauit enī p te dñs ho
die te manu oīm qui surrexerūt ptra te
Dīxit aut̄ rex ad chusi. Est ne pax pue
ro absalon. Cui rīdens chusi. fiant in
quit sicut puer inimici dñi mei regis. et
vniuersi qui cōsurgunt aduersus eū in
malū. Cōtristatus itaq; rex ascēdit ce
naculū porte et fleuit. Et sic loquebatur
vadēs. Fili mi absalon:absalon fili mi.
Quis mihi tribuat ut ego moriar p te

Absalō fili mi:fili mi absalon XIX
Tunciatū est aut̄ ioab q̄ rex fles
n ret et lugeret filiū suū: et versa ē
victoria in luctū in die illa oī po
pulo. Audiuit enī ppls in' die illa dici: do
let rex sup̄ filio suo. Et declinavit ppls ī
die illa ingredi ciuitatē quō declinare so
let ppls versus et fugiēs te plio. Porro
rex opuit caput suū et clamabat voce ma
gna. Fili mi absalon:absalon fili mi. In
gressus ergo ioab ad regē in domū dīxit
Cōfudisti hodie vultus oīm seruoy tuo
rū q̄ saluā fecerūt aīam tuā. et aīaz filio
rū tuoꝝ et filiarū tvarū: et aīam vīoꝝ tu
arū et aīam cōcbuinariū tuarū. Diligis
odiētes te et odio habes diligentes te.
Et ostendisti hodie qz nō curas te duci
bus tuis et te seruis tuis. et vere ḥgnouī
mō: qz si absalō viueret et oēs nos occu
buissimus tunc placeret tibi. Nūc igit
surge et pcede. et alloquēs satis fac ser
uis tuis. Juro ei tibi p dñm q̄ si nō ex
ieris ne vīus quidē remāsturus sit tecū
nocte hac. et peius erit hoc tibi q̄ oīa ma
la q̄ venerūt sup̄ te ab adolescētia tuavī
q̄ in pīs. Surrexit ergo rex et sedit ī por
ta. Et oī pplō nūciatū est q̄ rex federet
in porta. Cēlītq; vniuersa multitudō co
ratī rege. israel aut̄ fugit in tabernacula
sua. Oīs q̄b ppls certabat in cūctis tri
bubī isrl' dices. Rex liberavit nos de ma
nu inimicōr̄ nostrorū: ipa saluavit nos
de manu philistinōr̄: et nūc fugit de ter
ra ppter absalon. Absalō aut̄ quēvnxim?
sup̄ nos: mortuus ē in bello. Esqueq; fi
letis et nō reducīt regē. Et filiū tot?
isrl' vēnit ad regē. Rex vero dauid misit
ad sadoch et abiathar sacerdotes: dices.
Loquimini ad maiores natu iuda dices
tes. Cur venitis nouissimi ad reducēn
dū regē ī domū suā. Hermo aut̄ oīs is
rael puenerat ad regē ī domo ei? qz di
xerat rex. Hec dices: ad ppl'm. Frēs mei
vos os meū et caro mea vos. q̄re nouissi
mi reducīt regē. et amase dicite nōne os
meū es et caro mea. hec faciat mihi de? et
lēc addat si n̄ mḡ militie fuer̄ corā me
oī tpe p ioab: et inclinavit cor oīm vīoꝝ

Regum I

inda q̄si viri vnius. Misericordia ad regē dicētes. Reuertere tu et oēs fui tui. Et reuersus est rex. Et venit v̄sc̄ iordanē. Et oī iuda venit v̄sc̄ in galgala ut oī curreret regi et traduceret eū iordanē. Festinavit autē semei fili gera filii gemini de bahurim et descendit cū viris iuda i occursum regis dauid cū mille viris de beniamin et siba puer de domo saul et qn decim filii eius ac viginti servi erant cū eo. Et irrumperet iordanē aī regē trās fierit vada ut traduceret domū regis et faceret iurta iussionē ei. Se mei aut̄ filius gera p̄strat̄ corā rege cū iā trāsisset iordanē: dixit ad eū. Ne reputes mihi dñe mi iniquitatē: neq̄ memineris in iuriariū servi cui i die q̄ egressus es dñe mi rex de hierusalē neq̄ pones rex in cor de tuo. Agnosco enī seru tuus peccatū meū: et idcirco hodie primus veni de oī domo ioseph: descendiq̄ in occursuz dñi mei regis. Rñdēs vero abisai fili saruie dixit. Nunq̄ p̄ his verbis nō occidet se mei q̄ maledixit christo dñi. Et ait dauid. Quid mihi rob̄ filii saruie. Cur ef sicimini mihi hodie i sathā. Ergo ne hodie interficiet̄ vir i isrl. An ignoror hodie me factū regē sup isrl. Et ait rex semei. Nō morier. Jurauitq̄ ei. Miphiloseth q̄z fili saul descendit in occursuz regis il lotis pedib⁹ et intōsa barba vestesq̄ suas nō lauerat a die q̄ egressus fuerat rex v̄s ad diē reuersionis ei in pace. Cunq̄ occurrisset regi dixit ei rex. Quare nō ve nisi mecū miphiloseth. Et rñdens ait. Dñe mi rex seru meus cōtempsit me. Dñitq̄ ei. ego famul tuus ut sterneter mihi asinū et descendēs abirem cū rege. Claudus enī sum seruus tuus. In sup et accusauit me seruū tuum ad te dñm meū regē. Tu autē dñe mi rex sicut angelus dei es: fac qđ placitum est tibi. Neq̄ enī fuit domus p̄tis mei nisi morti obnotia dño meo regi tu autē posuisti me seruū tuū inter quiuas mēse tue. Quid ergo habeo iuste q̄rele aut qđ possu; v̄tra vociferari ad regē. Ait ḡ ei rex. Quid v̄tra loqr̄is. Fixū est qđ locutus sum.

Tu et siba dividite possessiones. Rñdie q̄ miphiloseth regi. Etiā cūcta accipiat postq̄ reuersus est dñs meus rex pacificē in domū suam. Berzellai q̄z galaadites senex valde descendēs de rogelum traduxit regē iordanē parat̄ etiā v̄tra flū unū p̄sequi eū. Erat autē berzellai galaa dites senex valde. i. octogenari: et ip̄e p̄buit alimēta regi cū moreret in castris. Fuit q̄ p̄e vir viues numis. Dixit itaq̄ rex ad berzellai. Clemi mecū ut reqescas securus in hierlm. Et ait berzellai ad re gem. Quot sūt dies annorum vite mee ut ascendā cū rege i hierlm. Octogenari sum hodie. Nunq̄ vigeat sensus mei ad discernendū suauē aut amarū: aut delectare p̄ seruū tuū cib⁹ aut potus: vel audire possum v̄tra vōce cantor̄ atq̄ cāta tricū. Quare seru tuus sit oneri dño meo regi. Paululū p̄cedā famul tuus ab iordanē tecū. Nō indigeo hac vicissitudine: sed obsecro ut reuertar seru tuus. Et moriar in ciuitate mea et sepeliar iurta sepulcrū p̄tis mei et matris mee. Est autē seru tuus chamaā ip̄e vadat te cum dñe mi rex: et fac ei quicqđ bonū tibi videat. Dixit itaq̄ ei rex. Necū trāsat chamaā: et ego faciam ei quicqđ tibi placuerit et oē qđ petieris a me impetrabis. Cunq̄ transisset vniuersus plū et rex iordanē restitit et osculatus est rex berzellai et bñdixit ei. et ille reuersus est in locū suū. Trāsivit ḡ rex in galgalā et chamaā cū eo. Dis autē pl̄is iuda traduxerat regē: et media tñ p̄s affuerat de populo isrl. Itaq̄ oēs viri isrl cōcurrētes ad regē dixerūt ei. Quare te furati sunt frēs nostri viri iuda. et traduxerūt regē et domū ei iordanē: oēs viros dauid cū eo. Et rñdit oīs vir iuda ad viros israel. Quia mihi p̄prior est rex. Cur irascis sup hac re. Nunq̄ comedim ali quid ex rege: aut mūera nobis data sūt. Et rñdit vir isrl ad viros iuda et ait. De cē p̄tibus maior ego suz apud regē magisq̄ ad me p̄tinet dauid q̄ ad te. Cur fecisti mihi iniuriam: et nō mihi nūcia tum est priori ut reducerē regē meum.

durius aut renderat viri iuda viris isti.
Ecce quod ibi esset vir **xx**
a belial nomine siba filius lochri vir
gemineus et cecinit buccinam et
ait. Non est nobis ps in dauid neque heres
ditas in filio isai. Reuertere in tabernacula
tua israel. Et separatus est siba filius lochri viri au
tem iuda ad helierum regi suo a iordanem vsq
hierusalem. Cum venisset rex in domum suam i
hierusalem tulit deinceps mulieres et cubinas quas
tereliqrat ad custodiendam domum. et tradidit
eas in custodia alimenteras eis pbes. Et
non est ingressus ad eas sed erat clausus
quod in die mortis sue in viduitate viuetes
Dixit autem rex amasa. Convoca mihi omnes
viros iuda in die tertium: et tu adesto prius
Abihi et amasa ut convocaret iudam et mora
tus est extra palatium quod ei substituerat rex.
At autem dauid abiit. Nunc magis afflu
cturus est nos siba filius lochri quam absalom
Tolle ergo seruos domini tui et psequere eum
ne forte inueniant ciuitates munitas et
effugiat nos. Egressi sunt ergo cum eo viri
ioab cerebri et selethi. et omnes robusti ex
ierunt de hierusalem ad psequendum sibam fili
um lochri. Cum illi essent iuxta lapide
grandem quae est in gabaon: amasa veniens oc
currit eis. Porro ioab vestitus erat tu
nica stricta ad mensuram habens sui et testu
per accinctum gladio dependebat usque ad ilia
in vagina quam fabricata leui motu egredi
poterat et pcutere. Dixit itaque ioab ad a
masam Salve mi frater. Et tenuit ma
nu extera mentem amasam quae si osculans eum
Porro amasa non obseruauit gladium quem
habebat ioab. Qui percussit eum in latere et
effudit intestina eius in terram et mortuus
est. nec per vulnus apposuit. Ioab autem et
abiit frater eius psecuti sunt sibam filium lo
chri. Interea quidam viri cum stetissent iux
ta eadauerat amasa dominum socium ioab dixerunt
Ecce qui esseroluit per ioab comes dauid
Amasa autem conspersus sanguine iace
bat in media via. Clidit hoc quidam vir
quod subsisteret omnis populus ad videndum
eum et amouit amasam de via in agrum:
operiturque eum vestimento ne subsisterent
transeuntes propter eum. Amato ergo il-

lo de via trāfibat oīs vir seqñis ioab ad psequendū siba filiū lochri. Porro ille transferat p oēs tribū israel vñqñ in abelā et in bethmacha: oēsgyiri electi zggregati fuerāt ad eū. Venierit itaqñ et oppugnabāt eñ in abela et in bethmacha et circum dederūt munitōibz ciuitatē: et obfessa ē vrbs. Qis aut̄ turba q̄ erat cū ioab moliebat destruere muros. Et exclamauit mulier sapiēs de ciuitate. Audite audite dicite ioab. appropinq̄ huc et loquar tecum. Qui cū accessisset ad eā ait illi. Tu es ioab. Et ille rñdit. Ego. Ad quē sic locuta est. Audi sermones acille tue. Qui rñdit. Audio. Rursumq; illa. smo inq̄ dicebat in v̄teri puerbio. Qui interrogant interrogēt in abela et sic pficiebant Nōne ego sum q̄ rñdeoxeritatē in israel et tu q̄ris subuertere ciuitatē et euertere matrē in isrl. Quare p̄cipitas hereditatē dñi. Rñdēnsq; ioab ait. Absit h̄a me nō p̄cipito neq; temolior. Nō se sicha bet res. H̄z homo de mōte effrāim siba filius lochri cognomine leuavit manus suā ḥ regē dauid. Tradite illū solū: et recedemus a ciuitate. Et ait mulier ad ioab. Ecce caput ei? mitte ad te p̄ murū. Ingressa est ḡ ad oēm p̄līm et locuta est eis sapiēter. Qui absclūm caput sibi filij lochri piecerūt ad ioab. Et ille cecinīt tuba et recesserūt ab v̄rbe vñusq; in tabernacula sua. Ioab aut̄ reuersus ē hie rusalē ad regē fuit ergo ioab sup omnē exercitū israel. banaias aut̄ filius ioia de sup cereth eos et selet heos. adurā vñ sup tributa. Porro iosaphat filiū ahilud a cōmētarijs. Siba aut̄ scriba: sadoch vero et abiathar sacerdotes. hiraz aut̄ hirai tes erat sacerdos dauid.

XXXI

Acta est qz fames in dieb⁹ da-
uid trib⁹ anis iugis. Et psuluit
david oraculū dñi: dixitqz dñs.
Propter saul ⁊ domū ei⁹ sanguinē qz oc-
cidit gabaonitas. Elocat⁹ g⁹ gabaonitis
rex: dicit ad eos. Porro gabaonite non
erāt de filijs isrl⁹ ⁊ reliquie ammorreop.
Fili⁹ quippe israel iurauerant eis. et ro-
luit saul pcutere eos celo qsi p fili⁹ isrl⁹
⁊ iuda. Dicit ergo dauid ad gabaonitas

Regum II

Quid facias: et quod erit vestri piaci-
lum ut benedicatis hereditati domini. Dire
runt ei rabaonite. Haec est nobis super ar-
gento et auro quatuor: sed etiam saul et contra do-
mum eius nego volum: ut interficiat ho-
mo de israel. Ad quod rex ait. Quid ergo vul-
tis ut facias eob? Qui dixerunt regi. Eliu-
qui atterivit nos et oppressit inquit ita tele-
re debemus ut nec vobis quidem residuus
sit de stirpe eius in cunctis finibus israel.
Denique nobis septem viri de filiis eius ut cru-
cifigamus eos domino in gabaam saul quoniam
datus electi domini. Et ait rex. Ego dabo. Per
percitos rex miphilboseth filio ionathae fi-
lii saul propter iuranduz quod fuit inter-
david et ionathan filium saul. Tulerit itaque
rex duos filios respha filie abia. quod pe-
nit saul armoni et miphilboseth: et quinque
filios micthol filie saul quod generuerat ha-
drieli filio berzellai qui fuit de molathi. et
dedit eos in manus gabaonitarum qui cruci-
fixerunt eos in monte coram domino. Et ceci-
derunt hi simul occisi in diebus mes-
sis primi. incipiente missione hordei. Tol-
lens autem respha filia abia ciliatum substra-
uit sibi supra petram ab initio missis do-
nec stillaret aqua super eos de celo et non dis-
misit aquas lacerare eos per die: neque testi-
as per noctem. Et nunciata sunt dauid quod fece-
rat respha filia abia concubina saui. Et
abire dauid et tulit ossa saul et ossa ionathae
filii eius a viris iabes galaad qui fura-
ti fuerant ea de platea bethsan in quod suscep-
derant eos philistini cum interfecissent
saul in gelboe: et asportauit inde ossa saul
et ossa ionathae filii eius. et colligentes ossa
eorum qui affixi fuerant: sepelierunt ea cum ossi-
bus saul et ionathae filii eius in terra benia-
min in latere in sepulcro eius patris eius.
Feceruntque oia quod precepit rex et repropri-
ciatus est deus terre post hoc. Factum est
autem rursum plenum philistinorum aduersus is-
rael. et descendit dauid et serui eius cum eo: et
pugnabat cum philistinum. Deficiens autem da-
uid iacobenob qui fuit de genere arafa cu-
ius ferrum hastae trecetas vincias appende-
bat. et accinctus erat ense nouo natus est
percutere dauid. pugnabat ei fuit abisai fi-

lius saruie et percussum philisteum interse-
cit. Tunc iurauerunt viri dauid dicentes
Iam non egredieris nobiscum in bellum ne ex-
tinguas lucernam israel. Secundum quod fuit
bellum in gobet philisteos. Tunc percussit so-
lochae de usachi. caput de stirpe arapha de
genere gigantum. Tercium quod fuit bellum in
gobet philisteos in quod percussit adeodat filius
saltus polymitarii bethleemites go-
liath getheum. cuius hastae fuit quod li-
ciatorum texentium. Quartum bellum fuit in
geth in quo vir fuit excelsus qui senos in ma-
nibus pedibusque habebat dominus gitos. id est viginti
quatuor et erat de origine arafa: et blasphem-
auit israel. Percussit autem eum ionathas filius
samima frater dauid. His quatuor nati
sunt de arafa in geth. et ceciderunt in ma-
nu dauid et seruorum eius.

XXII

Oscutus est autem dauid domino per
I ba carminis huius in die quod libera-
uit eum dominus de manu oim iniimi-
corum suorum et de manu saul. et ait. Dominus pe-
tra mea et robur meum et saluator meus.
Deus dominus fortis meus spalvus in eum. Scu-
tum meum et cornu salutis mee; eleuator meus.
et refugium meum; saluator meus de ini-
tate liberabit me. Laudabile inuocabo domi-
num et ab inimicis meis salvum ero. Qui
circumdede est me pretioses mortes: torquentes
belial terruerunt me. Funes inferi circu-
dederunt me: prouenerunt me laquei mortis:
In tribulacione mea in uocali domini: et ad
deum meum clamabam. Et exaudiet te templo
scopus suo vocem meam: et clamor meus reuet ad
aures eius. Tremota est tremuit terra fun-
dameta montium osculta sunt et sonansata
quoniam iratus est eis. Ascendit fumus de naribus
eius et ignis de ore eius volavit: carbones suc-
censi sunt ab eo. Et inclinavit celos et de-
scendit caligo sub pedibus eius. Et ascendit
super cherubim et volavit: et lapsus est super pen-
nas venti. Posuit tenebras in circuitu suo
latibulum cibras aquas de nubibus celorum. per
fulgure in prospectu eius nubes succesi sunt
carbones ignis. Tonabit de celo dominus et
excelsus dabit vocem suam. Misit sagittas
suas et dissipauit eos fulgura et consum-
psit eos. Et apparuerunt effusiones mar-

r

et reuelata sunt fundamēta orbis ab in
crepatōe dñi; ab inspiratōe spūs furoris
ei⁹. **D**ilat de celo ⁊ assūp̄it me et traxit
me de aq̄s multis. Liberauit me ab ini/
mico meo potētissimo, et ab his q̄ odes/
rāt me; q̄m̄ robustiores me erāt. Preue/
nit me i die afflictōis mee; ⁊ fact⁹ ē dñs
firmamentū meu. Et edurit me in lati/
tudinē; liberauit me qz cōplacui ei. Re/
tribuit mihi dñs fīm iusticiā meā; ⁊ fīm
mundiciā manūū mearū reddet mihi.
Qvia custodiu vias dñi ⁊ nō eḡ ipie a
deo meo. **D**ia enī iudicia ei⁹ in p̄spectu
meo. et p̄cepta eius nō amouit a me. Et
ero pfectus corā eo ⁊ custodiā me ab ini/
quitate mea. Et restituet mihi dñs fīm
iusticiā meā; ⁊ fīm mundiciā manūū mea
rū i p̄spectu oculorū tuorū. **C**ū sancto san/
ctus eris; et cū robusto pfectus. Et cu⁹
electo electus eris; et cu⁹ puerlo puerte/
ris. Et p̄lī pauperē salūū facies; ocu/
lūcū tuis excelsos hūiliabis. **Q**via tu lu/
cerna mea dñe; et tu dñe illuiabis tene/
bras meas. In te enī curraz accinct⁹ in
deo meo transiliā mu⁹. **D**eus īmacula/
ta via ei⁹; eloquiū dñi igne examinat⁹;
scutū est oīm sperantū in se. **Q**uis ē de/
us p̄ter dñm ⁊ q̄s de⁹ fortis p̄ter dñm no/
strū. **D**eus q̄ accinxit me fortitudine ⁊
cōplanauit pfectā viā meā. Coequans
pedes meos ceruis; ⁊ sup excella mea sta/
tuens me. **D**ocēs manus meas ad plū
et p̄ponēs q̄si arcū ereum brachia mea.
Dedisti mihi clypeū salutis tue; et mā/
suetudo mea multiplicauit me. Dilata/
bis gressus meos subt⁹ me; ⁊ nō deficiet
tali mei. Perseqr̄ inimicos meos ⁊ pte/
rā ⁊ nō puertar donec p̄sumā eos. Cō/
sumā eos ⁊ cōfringā vt n̄ p̄surgāt; cadāt
sub pedib⁹ meis. Accinxisti me fortitudi/
ne ad plū icuruasti resistētes mihi sub/
tus me. Inimicos meos dedisti mihi
dorsū odietes me; et disperdā eos. Cla/
mabūt ⁊ nō erit q̄ saluet; ad dñm et nō
exaudiet eos. Delebo eos vt puluerē ter/
re q̄si lutū plateaz p̄minuā eos atq̄z cō/
fringā. Saluabis me a p̄tradictionib⁹
p̄li mei; custodies me in caput gentiū.

Populus quē ignoro seruiet mihi; filij
alieni resistēti mihi; auditu auris obedieci
mihi. Filij alieni defluxerūt ⁊ p̄transiēt
in angustijs suis. **C**luit dñs et b̄fidicit⁹
deus meus ⁊ exaltabit⁹ deus fortis salu/
tis mee. **D**eus q̄ das vindictas mihi et
tejcas p̄plos sub me. Qui educis me ab
inimicis meis ⁊ a resistentib⁹ mihi ele/
uas me; aviro iniquo liberabis me. **P**ro
pterea cōfiteor tibi dñe in gētib⁹ ⁊ noi
tuo cātib⁹. **M**agnificās salutes reg⁹ sui
et faciēs misericordiā xpo suo dauid; et
semini eius in sempiterñ. **XXII**

Ec aut̄ sunt verba nouissima q̄
h̄ dixit dauid filius isai. **D**ixit vir
cui p̄stitutū est si xpo dei iacob:
egregius psaltes isrl. **S**pūs dñi locut⁹
est p̄ me; et fīmo ei⁹ p̄ lingūā meā dixit.
De⁹ isrl mihi locut⁹ ē forus isrl. **D**ñnator
hoīm iustus: dñnator in timore dei. **S**u/
cūt lux aurore oriēte sole māe absq̄ nu/
bib⁹ rutilat. ⁊ sic plū uījs germiat herba
de terra. **H**ec tāta est dom⁹ mea apud de/
um. vt pactū eternū iniret mecum firmū
in oīb⁹ atq̄z munitū. **L**ucta enī sa⁹ mea
⁊ oīsvolūtas nec ē quicq̄z ex eo q̄ nō ger/
minet. **P**revaricatores aut̄ q̄si spine e/
uellent vniuersi q̄ nō tollunt manib⁹.
Et si q̄s tāgeri voluerit eas armabif ser/
ro. et ligno lāceato: igneq̄z succēse cōbus/
ren⁹ vīc⁹ ad nīhilū. **H**ec noīa fortū dō
Dauid sedēs in cathedra sapientissimus
princeps inter tres. **I**pe ē q̄si tenerim⁹
ligni fermiculus q̄ octingētos interfe/
cit ipetu vīno. **P**ot̄ hūc eleācar fil⁹ pa/
trui ei⁹ aboites inter tres fortes q̄ erāt
cū dauid q̄m̄ exprobauerūt philistijm ⁊
cōgregati sunt illuc in plū. **T**ūq̄z ascen/
dissent filij isrl ip̄ stetit ⁊ p̄cessit philis/
tijm donec deficeret man⁹ eius. ⁊ obri⁹
gesceret cū gladio. **F**ecitq̄z dñs salutem
magnā in die illa et p̄plos qui fugerat re/
uersus est ad cesorū spolia tetrahēda. **E**t
post hūc semimāa fil⁹ agge de arari. **E**t
cōgregati sunt philistijm i statōne. Erat
quippe ibi ager lente plenus. **L**unq̄z fu/
gisset popul⁹ a facie philistijm stetit ille
in medio agri; ⁊ tutus ē enī. **P**ercussitq̄z

philisteos: et fecit dñs salutē magnam. Necnō & ante descendérat tres q̄ erant p̄ncipes inter triginta: et venerant tpe messis ad dauid in speluncā odollā. Castrā aut̄ philistinor̄ erāt posita i valle gigantū: et dauid erat i p̄sidio. Porro statio philistinor̄ tunc erat in bethleē. De sideravit ergo dauid aquā de lacu: & ait. Qd si q̄s mihi daret potū aque de cisterna que est in bethleem iuxta portā. Ita ruperunt ergo tres fortes castra philistinor̄ & hauerūt aquā de cisterna bethleem que erat iuxta portā et attulerunt ad dauid. At ille noluit bibere: sed libavit eā dño dicens. Propitius fit mi domini ne faciā huc. Num sanguinē hominū istor̄ qui pfecti sunt et animarū periculū bibā. Noluit ergo bibere. Hec fecerūt tres robustissimi. Abisai q̄z frater ioab filius saruie p̄ceps erat de tribus. Ip̄e est qui leuauit hastā suā p̄ trecentos q̄s interfecit: noīatus in tribi. et inter tres nobiliores. eratq̄z eorū p̄nceps sed vscq̄ ad tres primos non puenerat. Et banaias filius ioiade viri fortissimi magnorū operū de capseel. Ip̄e percussit duos leones moab. et ip̄e descēdit et percussit leonē in media cisterna in diebus nūis. Ip̄e q̄z interfecit virū egyptiū virū dignū spectaculo hñtē i manu hastā. Itaq̄z cū descēdisset ad eū in virga vi extorſit hastā de manu egypti. et interfecit eū hastā sua. Hec fecit banaias fili⁹ ioiade. Et ip̄e noīatus inter tres robustos q̄ erant inter triginta nobiliores. revertuntamē vscq̄ ad tres nō puenerat: fecitq̄z eū sibi dauid auricularū a secreto. Asalxel frater ioab inter triginta. Eleanan filius patrui eius de bethleē. Semma de arari. Elica de arodi. Heles de phalti. Hiria fili⁹ acces de thexua. Abieser de anathot. Nobonnai de vscathi. Selmō aboites. Nacharai netophati tes. Eleph fili⁹ baana: & ip̄e netophati tes. Itai fili⁹ ribai. de gebeeth filior̄ beniamin. Banai pharatonites. Heltai de torréte gaas. Albia lbn arbathites. Aca maueth de beromi. Eliaba de salton. Fi

Iij iasen: ionatā: iaran. Semma de orodi. Haiam fili⁹ sarar arothites. Elifeleth fili⁹ aashai fili⁹ maachati. Heliam fili⁹ achitofel gelonites. Esrai de carmelo. Farai de arbi. Igaal fili⁹ nathā de soba. Boni de gaddi. Selech de amoni. Maari berothites armiger ioab fili⁹ saruie. Hiria hietrites. Gareb et ip̄i hietritel. Urias etheus. Qd̄s trigintaseptē.

L addidit furoz dñi XXIII
e irasci p̄tra israel: cōmouitq̄z dauid in eis dicentē ad ioab. Clade numera isrl & iudā. Dixitq̄z rex ad ioab p̄ncipē exercit⁹ sui. Perambula oēs tribi isrl a danysq̄z ad bersabee: et numera plim ut scīa numerū eius. Dixitq̄z ioab regi. Adaugeat dñs deus tuus ad populu tuū q̄tus nūc est iterūq̄z cētuplacet in p̄spectu dñi mei regis. Sed quid sibi dñs me⁹ rex vult in re huiuscemodi. Obtinuit aut̄ sermo regis verba ioab et p̄ncipū exercitus. Egressusq̄z est ioab et p̄ncipes militū a facie regis vt nūmerarēt plim israel. Cūq̄z p̄transiſſent iordanē: venerūt in aroer ad terterā vribis q̄ est in valle gad: et p̄ iaser transierūt in galaad & in terrā inferiorē hodsi. et venerūt in dan siluestria. Circumeūtes iuxta sidonē transferunt p̄pe menia tyri et oēm terrā euei et chananei. Venerūtq̄z ad meridiē iuda in bersabee: et lustrataynūt sa terra. affuerūt post nouē mēses & viginti dies in hierlm. Dedit ergo ioab numerū descriptōis pli regi. Et inuēta sūt de isrl octingēta milia virozū fortū q̄ educerēt gladiū. et de iuda quingēta milia pugnatorū. Percussit aut̄ cor dauid eū postq̄z numeratus est pli. Et dixit dauid ad dñm. Deccaui valde in hoc facto: sed p̄cor dñs vt trāſferas iniquitatē serui tui. q̄z stulte egi nisi mis. Surrexit itaq̄z dauid mane et sermo dñi factus est ad gad. p̄pletā et vidētē dauid dices. Glade et loquere ad dauid. Hec dicit dñs. Triū tibi daf optio: elige vnu quod volueris ex his vt faciā tibi. Cūq̄z venisset gad ad dauid nūciavit ei dicens. Aut septē annis veniet

tibi famines in terra tua: aut tribus mensibus fugies aduersarios tuos et illi te persequentur. aut certe tribus diebus erit pestilenta in terra tua. Nunc ergo delibera et vide quae rindeat ei quod me misit simeone. Dixit autem dauid ad gad. Coartor nimis. Sed melius est incidere in manu domini. multe enim misericordiae domini pestilentia in israel: de mane usque ad eam constituta: et mortui sunt ex populo a deo usque berasabee septuaginta milia viros. Cumque extendisset manus suam angelus domini super hierusalē ut displiceret eam. misericordia est domini super afflictionem. et ait angelo pacienti populo. Sufficit nunc: cōtine manus tuā. Erat autem angelus domini iuxta aream areuna iebusei. Dixitque dauid ad dominum cum vidisset angelum cedentem populum. Ego sum qui peccavi et ego inique egī. isti qui oues sunt quid fecerunt. Clerata obsecro manus tua cōtra me et cōtra domum patris mei. Cenit autem gad propheta ad dauid in die illa et dixit ei. Ascende et constitue altare domino in area areuna iebusei. Et ascendit dauid iurata sermonem gad quem precepérat ei domini. Consideransque areuna animaduertit regem et seruos eius trahire ad se: et egressus adorauit regem proponit vultu in terrazet ait. Quid cause est ut veniat dominus meus rex ad seruum suū. Qui dauid ait. Ut emā a te aream: et edificē altare domino et cesset interfectio quod grassat in populo. Et ait areuna ad dauid. Accipiat et offerat dominus meus rex sicut placet ei. Habet boues in holocaustū: et plaustrū et iuga bovī in usuz lignorum. Quia dedit areuna regi. Dixitque areuna ad regem. Dominus deus tuus suscipiat rotū tuū. Cui respondens rex ait. Nequaquam ut vis: sed emā precio a te. et non offerā domino deo meo holocausta gratuita. Emic ergo dauid aream et boues: argenti scilicet quinquaginta: et edificauit ibi dauid altare domino: et obtulit holocausta et pacifica. Et propiciatus est dominus terre. et cohabitare est plaga ab israel.

Explicit secundus liber Samuelis.

Incipit liber primus malachim
id est Regum tertius. Capitulum I.

Rex dauid senuerat: habebatque etatis plurimos dies. Cumque opiret vestibō non callesiebat. Dixerunt ergo ei serui sui. Queram domino non regi adolecenti tulā virginem. et stet corā rege et soueac eum. dormiatque in sinu suo: et calefaciat dominum nostrum regem. Quesierunt igit adolescētū speciosam in oībo simbō israel. et inuenierunt abisac sunamitē: et adduxerunt eam ad regem. Erat autem puella pulchra nimis: dormiebatque cum rege et ministrabat ei rex vero non cognouit eam. Adonias autem filius agith eleuabat dices. Ego regnabo. Fecitque sibi currū et eques et quinquaginta viros quod currerent aī eū. Neque corripuit eū pētū sūus aliquā dices. Quare hoc fecisti. Erat autem et ipse pulcher valde secundus natu post absalon. Et sermo eius: cum iosephus ab filio saruie et cum abiathar sacerdote quod adiuuabat p̄tes adonie. Sadoch vero sacerdos et banaias filius iōiade et nathan, prophetā et semeli et cerethi et felethi et oē robur exercitus dauid non erat cum adonia. Immolatisque adonias arrietibus et vitulis et vniuersis pinguisib⁹ iurta lapide coelestis quod erat vicinus fonti rogel. vocauit vniuersos frēs suos filios reges et oēs viros iuda suos reges. nathan anteplexā et banaia et robustos quosque et salomonē fratrem suū non vocauit. Dixit itaque nathan ad berasabee matrē salomonis. Nū audisti quod regnauerit adonias filius agith et dominus nō dauid h̄ ignorat. Nūc quod rem accipe consilium a me: et salua aiaz tuā. filii tui salomonis. Glade et ingredere ad regem dauid: et dic ei. Nonne tu domine mi rex iurasti mihi ancille tue dices. quod salomo filius tuus regnabit post me: et ipse sedebit in folio meo. Quare ergo regnat adonias. Et adhuc ibi loquente cum rege: ego veniam post te: et cōplete sermones tuos. Ingressa est itaque berasabee ad regem in cubiculo. Rex autem senuerat nimis et abisac sunamitis ministrabat ei. Inclit